

Alija SULJIĆ
Sead JAHIĆ
Muhamed AVDIĆ

BOŠNJAČKE FAMILIJE OSMAČA U DRUGOJ POLOVINI 19. VIJEKA

Apstrakt: Proces formiranja bošnjačkih familija naselja Osmače, koji je započeo tokom 18. stoljeća, završio se, uglavnom, krajem 19. stoljeća. Međutim, taj proces bilo je moguće istraživati tek u drugoj polovini 19. stoljeća, na osnovu osmanskog popisa muškog stanovništva Kaze Srebrenica 1850/51. godine, kao i na osnovu zemljišnih knjiga (grunta) Kotara Srebrenica iz 1894. godine. Koristeći se navedenim izvorima izdvojeno je 30 familija koje su živjele u naselju Osmače, Kotara Srebrenica, do kraja 19. stoljeća, a većina njih živjela je do ratne 1993. godine u Osmačama. Neke od njih, kao na primjer, Mavrakovići, iselile su se iz Osmača prije Prvog svjetskog rata, a neke su mijenjale porodično ime, tj. prezime, kao na primjer, Silistarević u Agić, te Omanović u Osmanović.

Ključne riječi: *bošnjačke familije; porodice; domaćinstva; naselje Osmače; Srebrenica; kaza; kotar; osmanski popis; grunt.*

UVOD

Proučavanje nastanka i formiranja familija bilo kojeg područja trebalo bi biti, ako je moguće, utemeljeno na zvaničnim dokumentima, kao što su: povelje, popisi stanovništva, defteri, gruntovnice, katastar, itd., jer u suprotnom imamo samo nagađanje koje je, uglavnom, preuveličano, pa često i netačno. Pogotovo kada se želi vlastitom rodu (familiji) pripisati velike zasluge i socijalno-ekonomski status u prošlosti. Uglavnom su te priče, koje su kroz usmenu predaju i tradiciju danas sačuvane, preuveličane i često netačne, ili čak totalno izokrenute. Zbog toga su autori postavili sebi za cilj da koriste zvanične "registre" stanovništva, kao što su: popisi, grunt, katastar, itd., kako bi se, bar djelimično, objasnio proces nastanka i formiranja osmačanskih familija u drugoj polovini 19. vijeka. Ne ulazeći u kompleksne historijske, socioekonomske i kulturnoantropološke probleme nastanka i formiranja familija Osmača, na uvid stručnoj javnosti učinit ćemo raspoložive podatke osmanskog popisa osoba muškog spola 1850/51. godine i dio podataka koje smo prikupili kroz gruntovne knjige iz 1894. godine za katastarsku općinu Osmače u Kotaru Srebrenica. S obzirom da se u navedenom osmanskom popisu spominje nešto

više od deset familijarnih imena, odnosno prezimena, bilo je neophodno uz pomoć gruntovnice Kotara Srebrenica za 1894. godinu, iz austrougarskog perioda "uvezati" porodice i pojedine osobe sa prezimenima koja su kasnije korištena u javnom saobraćanju. Više od 30 osoba, iz 12 porodica popisanih 1850/51. godine, nismo bili u mogućnosti identificirati ili povezati sa pojedincima ili porodicama (familijama) čija su lična i porodična imena zabilježena (unesena) u gruntovne knjige, počev od 1894. godine. Takođe, pored zvaničnih dokumenata (popisa, isprava, itd.) koristili smo se i usmenim predajama od pojedinih preživjelih potomaka osmačanskih familija što nam, na žalost, nije bilo od velike koristi. Bez obzira na probleme koje smo naveli, ali i one koje nismo naveli, pokušat ćemo dati što jasnije i konciznije podatke o osmačanskim familijama u drugoj polovini 19. stoljeća, kako bi smo započeli pionirski posao koji bi kasnije prerastao u studiozno proučavanje nastanka i razvoja familija općine Srebrenica.

GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Naselje Osmače smješteno je u središnjem dijelu općine Srebrenica, odnosno jugoistočno od grada Srebrenice, od koje je udaljeno oko 21,5 kilometara (kopnenim putem). Naselje je smješteno na visoravni, odnosno zatalasanom osmačanskom platou koji se izdiže do 945 metara nadmorske visine. Osmačanski plato pruža se u pravcu sjeveroistok-jugozapad, a nalazi se u gornjem, desnom dijelu, sliva rijeke Zeleni Jadar. Područje ovog naselja izgrađeno je od karbonatni geoloških tvorevina kao što su: pješčari i pjeskoviti argilošisti, a manjim dijelom prisutni su i filiti, grafitični i glinoviti škriljci, kao i crni krečnjaci. Na samom platou nije razvijena hidrografska mreža, što je i razumljivo, jer se radi o visoravni, ali je ona razvijena na padinama ovog plato, prije svega na sjeverozapadnim i jugoistočnim padinama. Na osmačanskom platou ima nekoliko izdašnjih izvora pitke vode koju su mještani koristili za vodoopskrbu okolnih dijelova naselja - zaseoka. Naselje je razbijenog, mahalskog, tipa, a čine ga sljedeći dijelovi naselja (zaseoci): Hadrovići, Mahala, Mursalovići, Osmače, Prisoje, Sedlari i Šećimići (Suljić, 2016: 53). Površina naselja Osmače iznosi oko 14,5 km², a od te površine 30,4% pripada privatnom sektoru.¹ Opća gustina naseljenosti 1991. godine iznosila je 65,3 stan./km², što je neznatno manje od prosječne gustine naseljenosti općine Srebrenica. Prvi

---

¹ FAO "Projekat", općina Srebrenica, 2004.

pomen naselja Osmače datira još početkom 16. stoljeća, u osmanskim defterima iz 1519. i 1533. godine.²

POPISI STANOVNIŠTVA 1850/51., 1879., 1885. I 1895. GODINE

Popis osoba muškog spola 1850/51. godine.³ Prvi poimenični popis cjelokupnog muškog stanovništva izvršila je osmanska administracija 1850/51. godine (**vidi tabelu broj 1.**), u kojem su navedene neke osnovne antropološke osobine muškaraca (starost, visina rasta, te sekundarne muške oznake; kosa, brada, brkovi, itd.). Tada su u Osmačama bile 42 kuće (domaćinstva) u kojima je živjelo 155 osoba muškog spola. Pretpostaviti da je toliko, ili bar 10% više bilo osoba ženskog spola, dakle, preko 310 osoba oba spola. Podaci iz ovog popisa, kao i dio vlasnika i nasljednika navedenih u gruntovnici za Kotar Srebrenica, počev od 1894. godine, osnova su za proučavanje današnjih familija naselja Osmače.

Prema popisu stanovništva 1879. godine⁴ u naselju Osmače popisano je ukupno 307 osoba bošnjačke nacionalnosti (174 osobe muškog i 133 osobe ženskog spola). Tada je u naselju bilo 46 kuća sa 68 stanova u kojima je, prosječno, živjelo 6,7 osoba po jednoj kući, odnosno 4,5 osoba po jednom stanu.

Prema popisu stanovništva 1885. godine⁵ prisutno je bilo 337 stanovnika (196 osoba muškog i 141 osoba ženskog spola) što je za 9,8% više u odnosu na 1879. godinu. U 53 kuće (57 stanova) živjele su, prosječno 6,4 osobe po jednoj kući. Prema bračnosti razdioba je bila sljedeća: neoženjeni/neudate – 186 osoba, u braku – 133 osobe, obudovjelih – 17 osoba i jedna razvedena osoba. Socioekonomska struktura bila je sljedeća: težaci (zemljoradnici) - 104 osobe, kmetovi – 3 osobe, a ostalom muškom stanovništvu, koje je starije od 16 godina, pripadala je 1 osoba. Jedna osoba obavljala je vjersku službu. Izdržavanom stanovništvu pripadalo je 228 osoba (žene i djeca).

² Prema defteru iz 1533. godine u Osmačama, nahija Šubin, je bilo 13 muslimanskih kuća, tj. poreznih obveznika, kao i 11 neoženjenih muslimana. Muslimanske baštine su bile 3, a čifluk 1. U naselju su bile i 2 kršćanske kuće (Crkve bosanske, prim. autora), kao i 2 baštine. Selo je bilo dio timara Husreva, sina Mehmeda, sa prihodom od 1.240 akči. Takođe, spominje se selo Pazarić (danas Pažarića Han) zaselak Osmača, u kojem ima 1 muslimanska kuća i 3 nemuslimanske baštine. Vidi: Dva prva popisa Zvorničkog sandžaka (iz 1519. i 1533. godine). Građa, knjiga XXVI. Odjeljenje društvenih nauka. ANUBiH, Sarajevo, 1986., str. 38, 143 i 183.

³ BOA NFS_d 05951. Istanbul. str. 533.

⁴ *Popis 1879.*, str. 95.

⁵ *Popis 1885.*, str. 152-153.

Prema popisu stanovništva 1895. godine⁶ prisutna su bila 383 stanovnika (212 osoba muškog i 171 osoba ženskog spola) što je za 13,6% više u odnosu na 1885. godinu, a živjeli su u 59 kuća sa ukupno 67 domaćinstava koja su, prosječno, imala 5,7 članova. Socioekonomska struktura stanovništva bila je sljedeća: zemljoposjednici – 6 domaćinstava s ukupno 27 članova, slobodni zemljoradnici – 44 domaćinstva s ukupno 245 članova, slobodni zemljoradnici (ujedno i kmetovi) – 15 domaćinstava s ukupno 100 članova, ostalo poljoprivredno stanovništvo – 3 domaćinstva s ukupno 10 članova, kao i jedna osoba s nepoznatim zanimanjem. Poljoprivrednom stanovništvu pripadale su 382 osobe, ili 99,7% od ukupnog stanovništva naselja Osmače.

Tabela 1. Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Osmače⁷

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("–" nema prezimena 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	Uzrast, (visina)	Napomena za srodstvo, današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaćinstvo	članovi							
01	01	–	Mehmed	Mešan	1790	60	visok	Delić
01	02	–	Mešan	Mehmed	1815	35	visok	
01	03	–	Mešan	Mustafa	1830	20	visok	
01	04	–	Mehmed	Šečo	1838	12	dijete	unuk Mešanov
01	05	–	Mehmed	Hasan	1848	2	dijete	unuk Mešanov
02	01	–	Mehmed	Omer	1805	45	osrednji	Delić
02	02	–	Omer	Osman	1825	25	osrednji	
02	03	–	Omer	Ibiš	1829	21	osrednji	
02	04	–	Omer	Hasan	1833	17		
02	05	–	Omer	Salih	1835	15		
02	06	–	Osman	Husein	1847	3	dijete	
03	01	–	Mustafa	Hasan	1797	53	osrednji	
03	02	–	Hasan	Osman	1826	24	osrednji	
03	03	–	Hasan	Mustafa	1833	17	dijete	
03	04	–	Hasan	Ibrahim	1837	13	dijete	
03	05	–	Osman	Ahmed	1847	3	dijete	
04	01	–	Abdija	Mustafa	1793	57		
04	02	–	Mustafa	Mumin	1835	15		
04	03	–	Mustafa	Sulejman	1848	2		
04	04	–	Husein	Husein	1817	33	osrednji	bratić Mustafe
04	05	–	Husein	Ibiš	1837	13		
04	06	–	Husein	Šaban	1841	9		

⁶ *Popis 1895.*, str. 350-351. Dijelovi naselja: *Hadrovići, Hadžići, Mavrakin han, Mursalovići, Osmače, Prisoje, Sedlari i Šećimići.*

⁷ Izvor: BOA NFS_d 05951. Istanbul, str. 533.

Tabela 1. Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Osmače⁷

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("—" nema prezimana 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	(Uzrast, visina)	Napomena za srodstvo, današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaći nstvo	članovi							
04	07	—	Husein	Hasan	1829	21		
04	08	—	Husein	Agan	1836	14		
05	01	—	Sulejman	Abdija	1820	30	visok	
05	02	—	Abdija	Mustafa	1849	1	dijete	
06	01	—	Hasana	Bećir	1817	33	osrednji	
06	02	—	Bećir	Sulejman	1838	12	dijete	
07	01	—	Ismail	Hasan	1810	40	osrednji	
07	02	—	Hasan	Salih	1848	2	dijete	
07	03	—	Hasan	Hasan	1849	1	dijete	
08	01	—	Jahja	Osman	1800	50	osrednji	
08	02	—	Osman	Ibrahim	1836	14	dijete	
08	03	—	Osman	Salih	1840	10	dijete	
08	04	—	Jahja	Šečo	1810	40	osrednji	brat Osmanov
08	05	—	Omer	Jahja	1808	42	osrednji	brat Osmanov
08	06	—	Jahja	Mehmed	1849	1	dijete	bratićev sin, od Osmana
08	07	—	Omer	Hasan	1818	32	osrednji	
08	08	—	Hasana	Omer	1849	1	dijete	od bratića Hasana sin
09	01	Čamdžić	Husein	Omer	1777	73	osrednji	
09	02	Čamdžić	Omer	Ibiš	1817	33	osrednji	
09	03	Čamdžić	Omer	Mustafa	1820	30	osrednji	
09	04	Čamdžić	Ibiš	Husein	1833	17	osrednji	otišao u vojsku 1850.
10	01	Sumović	Mustafa	Omer	1807	43	osrednji	
10	02	Sumović	Omer	Mustafa	1844	6	dijete	
10	03	Sumović	Omer	Halil	1850	1	dijete	
11	01	Karačić	Osman	Omer	1790	60	osrednji	Krdžići, danas
11	02	Karačić	Omer	Mustafa	1818	32	osrednji	
11	03	Karačić	Omer	Alija	1823	27	osrednji	
11	04	Karačić	Omer	Hasan	1829	21	osrednji	
11	05	Karačić	Mustafa	Osman	1840	10	dijete	Omerov unuk
11	06	Karačić	Mustafa	Šaban	1847	3	dijete	Omerov unuk
11	07	Karačić	Mustafa	Bego	1849	1	dijete	Omerov unuk
12	01	Karačić	Osman	Halil	1810	40	osrednji	Krdžići, danas
12	02	Karačić	Halil	Salih	1841	9	dijete	
12	03	Karačić	Halil	Sulejman	1845	5	dijete	

Tabela 1. Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Osmače⁷

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("–" nema prezimenama 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	(Uzrast, visina)	Napomena za srodstvo, današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaći nstvo	članovi							
12	04	Karačić	Halil	Bego	1849	1	dijete	
13	01	–	Mustafa	Omer	1778	72	visok	
13	02	–	Omer	Ismail	1818	32	visok	
14	01	–	Omer	Mustafa	1810	40	visok	
14	02	–	Mustafa	Husein	1833	17	dijete	
14	03	–	Mustafa	Alija	1837	13	dijete	
14	04	–	Mustafa	Salih	1842	8	dijete	
14	05	–	Mustafa	Ibrahim	1845	5	dijete	
15	01	Dudić	Mustafa	Ibiš	1815	35	osrednji	
15	02	Dudić	Mustafa	Halil	1823	27	osrednji	
15	03	Dudić	Mustafa	Mehmed	1825	25	osrednji	
15	04	Dudić	Halil	Mustafa	1845	5	dijete	brat i Ibišev
15	05	Dudić	Halil	Abdija	1847	3	dijete	brat i Ibišev
16	01	Omanović	Oman	Ibrahim	1790	60	visok	
16	02	Omanović	Ibrahim	Mustafa	1823	27	osrednji	
16	03	Omanović	Ibrahim	Veiz	1832	18		
17	01	–	Omer	Alija	1803	47	visok	
17	02	–	Alija	Salih	1832	18	visok	vojn.ik, 1852.
17	03	–	Alija	Jašar	1835	15		
17	04	–	Alija	Omer	1842	8	dijete	
18	01	–	Omer	Hasan	1814	36	osrednji	
18	02	–	Hasan	Omer	1845	5	dijete	
19	01	Burić	Sulejman	Omer	1815	35	osrednji	
19	02	Burić	Sulejman	Alija	1820	30	osrednji	Omerov brat
19	03	Burić	Omer	Bego	1829	21	osrednji	
19	04	Burić	Omer	Salih	1839	11	dijete	
20	01	Ćumurović	Osman	Abdija	1830	20	visok	
20	02	Ćumurović	Osman	Omer	1837	13	dijete	
21	01	Ćumurović	Salih	Mehmed	1830	20	visok	
21	02	Ćumurović	Halil	Mustafa	1815	35	osrednji	
21	03	Ćumurović	Hasan	Salih	1836	14	dijete	Mehmedov brat i
22	01	Palčević	Hasan	Mustafa	1827	23	osrednji	
22	02	Palčević	Mustafa	Bego	1838	12	dijete	
22	03	Palčević	Mustafa	Mustafa	1845	5	dijete	
23	01	–	Abdija	Salih	1818	32	osrednji	
24	01	–	Mehmed	Alija	1841	9	dijete	
25	01	–	Hasan	Ebu Bekir	1785	65	visok	efendija
25	02	–	Ebu Bekir	Hasan	1823	27	osrednji	
25	03	–	Ebu Bekir	Junus	1826	24		otišao na dvor 1848.
25	04	–	Hasan	Mustafa	1846	4	dijete	Bekirov unuk

Tabela 1. Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Osmače⁷

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("—" nema prezimana 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	(Uzrast, visina)	Napomena za srodstvo, današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaći nstvo	članovi							
25	05	—	Hasan	Husein	1845	5	dijete	Bekirov unuk
26	01	—	Latif	Ibiš	1815	35	osrednji	
26	02	—	Ibiš	Osman	1841	9	dijete	
26	03	—	Ibiš	Mustafa	1845	5	dijete	
26	04	—	Ibiš	Husein	1847	3	dijete	
27	01	—	Latif	Abdija	1820	30	osrednji	
27	02	—	Abdija	Šaban	1849	1		
28	01	Beširović	Bešir	Salih	1805	45	osrednji	
28	02	Beširović	Bešir	Mehmed	1810	40	osrednji	muhtar
28	03	Beširović	Salih	Hasan	1837	13	dijete	
28	04	Beširović	Salih	Abdija	1841	9	dijete	
28	05	Beširović	Mehmed	Ebu Bekir	1845	5	dijete	Salihov bratić
28	06	Beširović	Mehmed	Mustafa	1847	3	dijete	Salihov bratić
29	01	Silistarević	Mehmed	Alija	1807	43	visok	Agić, danas
29	02	Silistarević	Alija	Agan	1832	18		Agić, danas
30	01	Čatić	Omer	Bečir	1818	32	osrednji	
30	02	Čatić	Bečir	Jusuf	1849	1	dijete	
30	03	Čatić	Osman	Husein	1835	15	dijete	Bečirov bratić
31	01	Handžić	Halil	Jašar	1785	65	osrednji	
31	02	Handžić	Abdija	Ismail	1820	30	osrednji	Jašarev bratić
31	03	Handžić	Abdija	Hasan	1823	27	osrednji	Jašarev bratić
31	04	Handžić	Abdija	Husein	1825	25	osrednji	Jašarev bratić
31	05	Handžić	Abdija	Mustafa	1830	20	osrednji	Jašarev bratić
31	06	Handžić	Abdija	Ibrahim	1831	19	osrednji	Jašarev bratić
31	07	Handžić	Hasan	Bečir	1847	3	dijete	Jašarevog bratića, Hasana, sin
32	01	Mašić	Derviš	Mustafa	1800	50	visok	
32	02	Mašić	Mustafa	Abdija	1830	20	visok	
32	03	Mašić	Mustafa	Ramo	1832	18		
32	04	Mašić	Mustafa	Ebu Bekir	1833	17		
32	05	Mašić	Mustafa	Salih	1837	13	dijete	
33	01	Mašić	Bečir	Alija	1823	27	osrednji	
33	02	Mašić	Alija	Mustafa	1849	1	dijete	
34	01	Mašić	Hasan	Mahmud	1828	22	osrednji	

Tabela 1. Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Osmače⁷

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("–" nema prezimana 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	Uzrast, (visina)	Napomena za srodstvo, današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaći nstvo	članovi							
34	02	Mašić	Hasan	Rizvan	1835	15	osrednji	
35	01	Šabanović	Omer	Ibrahim	1820	30	osrednji	
35	02	Šabanović	Omer	Osman	1830	20	osrednji	
35	03	Šabanović	Ibrahim	Salih	1849	1	dijete	
36	01	Šabanović	Omer	Mehmed	1828	22	osrednji	
36	02	Šabanović	Omer	Mustafa	1827	23	osrednji	
36	03	Šabanović	Omer	Husein	1847	3	dijete	
37	01	–	Ibrahim	Mustafa	1804	46	osrednji	
37	02	–	Mustafa	Ibrahim	1833	17		
37	03	–	Mustafa	Mustafa	1841	9	dijete	
38	01	Suljanović	Mustafa	Sulejman	1824	26	visok	
38	02	Suljanović	Mustafa	Mehmed	1821	29	osrednji	
38	03	Suljanović	Sulejman	Osman	1847	3	dijete	
39	01	–	Derviš	Salih	1815	35	osrednji	
39	02	–	Salih	Omer	1838	12	dijete	
39	03	–	Salih	Husein	1845	5	dijete	
40	01	–	Derviš	Ibrahim	1795	55	visok	
40	02	–	Ibrahim	Ramo	1827	23	osrednji	
40	03	–	Ibrahim	Mustafa	1830	20	osrednji	
41	01	–	Derviš	Ismail	1810	40	osrednji	
41	02	–	Derviš	Alija	1825	25	osrednji	
42	01	–	Hasan	Salih	1815	35	osrednji	
42	02	–	Salih	Mustafa	1824	26		
42	03	–	Salih	Omer	1843	7	dijete	
42	04	–	Salih	Hasan	1845	5	dijete	
42	05	–	Salih	Šaban	1849	1	dijete	

POPIS FAMILIJA OSMAČA U DRUGOJ POLOVINI 19. VIJEKA

Pod pojmom familija podrazumijevamo porodice i pojedince koji imaju zajedničko prezime bez obzira da li među njima ima ili nema krvnog srodstva (Suljić A. i Suljić E., 2019: 52-53). U seoskim naseljima koja nisu bila izložena značajnijim imigracijama zajedničko prezime podrazumijeva, uglavnom, i krvno srodstvo, tj. zajedničko porijeklo (Suljić A. i Suljić E., 2019: 3). Bošnjačka imena (prezimana) imaju, uglavnom, orijentalnu imensku osnovu uz česti sufiks *ović* ili *ić*. Istina, ima i imena (prezimana) koja imaju slavensku, ilirsku, germansku, romansku ili neku drugu imensku osnovu (Suljić A. i Suljić E., 2019: 52-53). Za razliku od ličnih imena, prezimana su kasnijeg porijekla, a kod većine Bošnjaka

se formiraju tokom 19. i 20 stoljeća, i uglavnom su naslijeđena po očevoj liniji (patronimici), a rjeđe po majci (matronimici) (Suljić A. i Suljić E., 2019: 52-53). Također, prezimena su nastala i po nekim drugim osnovama, na primjer: po zanimanju, porijeklu, mjestu rođenja, prirodnim pojavama i dr. (Šimunović, 2009: 151-153).

Poimeničnim popisom osoba muškog spola 1850/51. godine u naselju Osmače navode se sljedeća porodična, familijarna, imena, odnosno prezimena: *Beširović, Burić, Čamdžić, Ćatić, Ćumurović, Dudić, Handžić, Karačić (Krdžić), Mašić, Omanović, Palčević, Silistarević, Suljanović, Sumović i Šabanović (tabela 1.)*. Uvidom u gruntovne knjige za katastarsku općinu Osmače, krajem 19. i početkom 20. stoljeća, utvrđen je upis više desetina prezimena, kako osoba koje su živjele u Osmačama, tako i izvan ovog naselja. Pokušali smo izdvojiti prezimena osmačanskih familija, njih 30, od ostalih prezimena koja se navode na osnovu rodbinsko-tazbinskog naslijeđa (hisetara). To su sljedeća prezimena: *Agić (Silistarević), Avdić, Beširović, Burić, Čamdžić, Ćatić, Ćumurović, Delić, Dudić, Handžić, Hasanović, Hidić, Hukić, Ibišević, Jahić, Krdžić (Karačić), Lutvić, Malagić, Mašić, Mavrakić (Mavraković), Mujčić, Omanović (Osmanović), Palčević, Salkić, Smajlagić, Suljanović, Sumović, Šabanović, Tabaković i Torlaković*.

Agići (Silistarevići)

U popisu muških osoba Osmača 1850/51. godine u kući pod rednim brojem 29. živjela je porodica Silistarević Alije (r. 1807.), sina Mehmedova i njegov sin Agan-Ago (1832-1897.). Alija je bio visokog rasta i crnih brkova (**tabela 1**). Nemamo informacija kada su potomci Alije Silistarevića, odnosno njegovog sina Agana, promijenili prezime u Agić, patronimik od Agana. Uvidom u gruntovne knjige za k/o Osmače Agan⁸ i njegov sin Jusuf⁹ upisani su pod prezimenom Silistarević.¹⁰ Takođe, i Jusufova djeca koriste prezime Silistarević do Drugog svjetskog rata. Prema podacima i gruntovnih knjiga za k/o Osmače, u periodu 1894-1932. godine, Jusuf, sin Aganov, imao je petero žive djece, rođenih između 1880-1900. godine. Sinove, Bajru¹¹ i Mustafu¹², te kćeri: Emina-Mina, Hasija-Hata i Naza. Mustafa je bio oženjen Fatimom Omanović (Osmanović) iz Osmača,

⁸ Agan je bio oženjen iz Gladovića, Ajka Okanović.

⁹ Jusuf je bio oženjen iz Luke, Rukija Begić.

¹⁰ Gruntovnica Kotara Srebrenica 1894. godine, katastarska općina Osmače, knjiga broj 1. Gruntovni uložak broj 11. Napomena: 1897. godine Agana naslijeđuje sin Jusuf i supruga Ajka Okanović iz Gladovića.

¹¹ Za najstarijeg sina, Bajru (r. oko 1888.), nema podataka poslije 1894. godine.

¹² Mustafin sin Ćamil, živio je u Skenderovićima, na ženovini.

a Emina, Hasija i Naza bile su udate na Osmače u sljedeće familije: Hukić, Salkić i Krdžić.

Avdići

U popisu muških osoba Osmača 1850/51. godine u kući pod rednim brojem 5. živjela je porodica Abdije (r. 1820.), sina Sulejmana i njegov sin Mustafa (r. 1849.). Abdija je bio visokog rasta i crnih brkova (tabela 1). U gruntu od 1894. godina, u kojem se Abdija i sin mu, Mustafa, spominju umrlima, pojavljuje se prezime Avdić, patronimik od Abdije.

Prema gruntovnici (k/o Osmače) od 1894. godine, Abdija (Avdija) je imao šestero djece, dva sina i četiri kćeri. Pored ranije pomenutog Mustafe (supruga Kada Memić iz Ljeskovika; poslije smrti Mustafe udala se za Aliju Hukića iz Osmača), imao je i sina Sulejmana kojeg od 1901. godine nasljeđuju sestre: Mušfika (udata za Mustafu Hasanovića iz Osmača), Hava (udata za Huseina Hasanovića iz Osmača), Hatidža (udata za Omera Mašića iz Osmača) i Rukija, koja je, takođe, bila udata za nekog Hasanovića iz Osmača, ali nije imala potomstva. Abdina djeca rođena¹³ su između 1842. i 1860. godine. Dakle, današnji Avdići¹⁴ iz Osmača, po muškoj liniji, potomci su Abdinog sina Mustafe koji je imao dva sina, Omera (oženjen Abidom-Bida Dudić¹⁵ iz Osmača) i Hasana (oženjen Hanifom¹⁶ Nukić iz Sulica). Omer je živio između 1875. i 1933. godine kada ga, u gruntu (1933.) nasljeđuju kćeri, Aiša (bila udata za nekog Aljića u Pribidole) i Alija (bila udata za Zaima Hasića iz Jagodnje), te sin Memiš (bio oženjen Fatimom Ibišević iz Osmača). Hasan je živio preko 70 godina, odnosno umro je poslije Drugog svjetskog rata, a imao je četvero žive djece; tri sina i jednu kćerku, Aišu, zvana Mala, koja je bila udata za Atifa Suljanovića iz Radovčića. Sva tri Hasanova sina bila su oženjena iz Osmača; Ahmo (supruga Ajkuna Salkić), Mujo (supruga Fatima Delić) i Hamed (supruga Sadika Smajlagić).

---

¹³ Podaci o periodu života, tj. godinama rođenja i smrti osoba, rođenih tokom 19.-tog i u prvoj polovini 20.-tog stoljeća, su približni. Uglavnom se uzimalo da su prvo dijete imali s 22 godine starosti, tj. prva generacija potomaka.

¹⁴ Moguće da je Abdija imao jednu ili više sestara, kao i da je sin mu, Mustafa, imao kćeri. Međutim, informacije i podaci kojima autori raspolažu ne daju nam mogućnost da to, izričito, tvrdimo.

¹⁵ Abida Dudić (pranena koautora ovog rada – Muhameda Avdića), kćerka Ahmeta i Pembe (r. Selimović), rođena je sestra Pašije Dudić, pranene Alije Suljića, koautora ovog rada.

¹⁶ Hanifa Nukić je bliža rodica Abide Dudić; tetične po materama, ili tako nešto.

Beširovići

U popisu muških osoba Osmača 1850/51. godine u kući pod rednim brojem 28. živjela je proširena porodica dvojice braće - Beširovića, Salih (r. 1805.) i Mehmeda (r. 1810.), sinova Beširovih. Prema navedenom popisu Salih je imao dva sina; Hasana (r. 1837.) i Abdiju (r. 1841.), a brat mu, Mehmed, takođe, je imao dva sina, Ebu Bekira (Bećira, r. 1845.) i Mustafu (r. 1847.), (tabela 1).

Prema gruntovnici (k/o Osmače), od 1894. godine, navedena su djeca (sinovi) Mehmedovi, a ne i djeca Salihova. Dakle, u gruntovnom uložku¹⁷ broj 12., za k/o Osmače, iz 1894. godine, spominju se sljedeći vlasnici: Hasan, Mustafa, Abdulah, te umrli Bećir, svi sinovi Mehmedovi. Upoređivanjem imena iz osmanskog popisa 1850. i grunta, 1894. godine, mišljenja smo da Salih, Mehmedov brat, možda nije imao muških potomaka, a da su Hasan i Abdija (Abdulah), ustvari, sinovi Mehmedovi, a ne Salihovi. Takođe, kao potvrda tog mišljenja je i redoslijed navođenja muških nasljednika (vlasnika) koji, po pravilu, počinje sa najstarijim muškarcem, pa najstarijom ženskom osobom, koja nije udata, pa tek onda udate ženske osobe.

Braća, Salih i Mehmed, sinovi Beširovi, umrli su prije 1880. godine, dok su njihovih potomci umrli između 1891. i 1904. godine. Hasana, 1899. godine, nasljeđuju djeca (Smail-Smajo, Hanka i Fatima), te supruga (hudovica) Mejra Zeremović (Sulejmanović), rodom iz Klotijevca. Hanka¹⁸ je bila udata za Salku Mujića (Mujdanovića) iz Zapolja ili Abdulića, a za Smaila i Fatimu nemamo relevantnih informacija, poslije 1909. godine.

Avdiju, sina Mehmedova (ili Salihova) 1903. godine nasljeđuje¹⁹, pored hudovice, Hatidže Hukić iz Osmača, petero djece, tri kćeri i dva sina: Hanifa (udata za Hasana Delića iz Osmača), Hasiba (udata za Aliju Krdžića iz Osmača) i Arifa (udata Alihodžić u Biljaču), te sinovi Salko (oženjen iz Osmača Eminom Suljanović) i Dervo. Avdina djeca rođena su između 1861. i 1880. godine.

Mustafu-Muju, sina Mehmedova 1904. godine nasljeđuje²⁰, pored hudovice, Muške Sejdinović, rodom iz Prohića, petero djece. Tri sina: Alija (supruga Zada-Zelena Avdić iz Rađenovića), Meho (supruga Hatidža-Hatka Fejzić iz Blažijevića) i Fazlija²¹ (supruga Emina Hasanović iz Osmača), te dvije kćeri:

¹⁷ Gruntovnica Kotara Srebrenica 1894. K/O Osmače. Knjiga broj 1. Gruntovni uložak broj 12.

¹⁸ Hanku 1903. godine nasljeđuju suprug Salko (Mujo) Mujić i malodobna djeca: Redžo, Begija i Safija, iz Abdulića, te Avdaga Malagić, umrlog Malage iz Osmača. Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., Knjiga 1., uložak br. 12.

¹⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1., uložak br. 12.

²⁰ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1., uložak br. 12.

²¹ Poginuo ili ubijen 1942. godine u Zvorniku.

Šehrija-Šehra (suprug Suljo Delić iz Osmača) i Safija (suprug Alaga Hukić iz Osmača).

Burići

U kući pod rednim brojem 19. popisana je 1850/51. godine proširena porodica familije Burić²², sinova umrlog Sulejmana. Popisane su četiri muške osobe, sinovi Sulejmanovi; Omer (r. 1815., prosječne visine) i njegov brat Alija (r. 1820., prosječne visine), te dvojica Omerovih sinova; Bego (r. 1829., prosječne visine) i Salih (r. 1839.) (**tabela 1.**).

Prema gruntovnici²³ (k/o Osmače) od 1894. godine navedena su djeca (sinovi) Beganovi: Osman, Murat i Nuhan. Kasnije, na nekim katastarskim česticama, pojavljuje se i ime Aiše, Beganove kćerke, udate za Ibrahima Omića u Milačeviče. Od tri Beganova sina samo je Murat imao potomke; sina Omera i kćerke Merku (udata Tanković u Malu Daljogoštu) i Abidu (udatu Mešić u Potočare). Prema istoj gruntovnici²⁴, navode se potomci umrlog Saliha, sina umrlog Omera Burića. Kao Salihovi nasljednici navedena su dva sina, Husein i Mehmed, zvani Medo, i tri kćeri: Mejra (prvi brak Jahić, pa Mujčić), Ajka (udata Selimović u Bešireviće) i Kada (prvi brak Haskić, pa Avdić u Sulice). Husein je imao dva sina, Huseina i Jusufa, zvanog Bego. Na osnovu raspoloživih podataka nije moguće utvrditi da li je ostalo potomstvo iza sinova Huseinovih. Drugi Salihov sin, Mehmed, zvani Medo, prema raspoloživim podacima iz grunta, imao je petero žive djece; tri sina i dvije kćeri. Sinovi su: Nazif (oženjen Nurom Mustafić iz Pribidola), Zaim (oženjen Abidom Mehić iz Gladovića) i Bego, za kojeg nemamo podatke o bračnom stanju. Kćeri su: Zahida (udata za Nuriju Orića iz Potočara) i Ajka (udata za Huseina Mustafića iz Pribidola).

Pored Omerovih potomaka u gruntu²⁵ se navode i potomci njegovog brata, Alije, odnosno bratića mu Ismaila-Smajla i Dede, sinova umrlog Alije. Godine 1903. navode se imena četiri sina i dvije kćeri, Smaila Burića. Sinovi su: Mehmed, zvani Meho, Jusuf, te malodobni Alija i Salko (umro oko 1904.). Kćeri su: Hana, zvana Hava i Mejra. Prema raspoloživim podacima od sinova Smailovih potomke su imali Mehmed i Jusuf. Kćeri Smailove bile su udate na Osmače, Hana i Blažijeviće, Mejra. Dedo je imao kćer, Fatimu, koja je bila udata u Malu Daljogoštu za Begu Čočića.²⁶

---

²² Burići su porijeklom iz Crne Gore, okolina Nikšića ili Berana.

²³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2., uložak br. 60.

²⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2., uložci br. 86. i 90.

²⁵ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2., uložak br. 96.

²⁶ Daljim porijeklom iz Rađenovića, od familije Hasanović, zvani Čočići.

U gruntovnim knjigama²⁷ navodi se i ime Mustafe Burića, umrlog Ibrahima, ali te osobe nismo uspjeli povezati sa popisom muških osoba 1850/51. godine. Moguće je da su najmanje još dvije porodice pripadale Burićima, ali da nisu tada koristile prezime Burić, pa ih nismo mogli, pomoću grunta, povezati sa kasnijim osobama, odnosno porodicama familije Burić. Mustafa je imao sina, Osmana i kćer, Fatimu, a umrli su prije 1920. godine. Nema podataka da su Mustafina djeca imala potomke.

Čamdžići

U kući pod rednim brojem 9. popisana je 1850/51. godine porodica umrlog Huseina, odnosno njegovog sina, Omera, rođenog 1777. godine (**tabela 1**). Omer je bio prosječnog rasta i bijele (sijede) brade. Imao je sinove; Ibiša, rođenog 1817. godine i Mustafu, rođenog 1820. godine. Oba brata bila su prosječnog rasta i žutih brkova. Takođe, Omer je imao i unuka Huseina, sina Ibiševog, koji je rođen 1833. godine, a 1850. godine bio je vojnik u osmanskoj carevini.

Na osnovu podataka iz grunta²⁸ srebreničkog kotara za k/o Osmače samo je Husein, sin Ibišev, imao potomke na Osmačama; sina Mustafu i kćer Javriju, zvana Javra. Rođeni su između 1860. i 1870. godine. Javra je bila udata za Begana Krdžića iz Osmača, a Mustafa je bio oženjen Hasijom Mujić, a njegova djeca živjela su u Karačićima. Imao je tri sina, rođena između 1890. i 1910. godine: Ramu, Redžu i Atifa.

Ćatići

U kući pod rednim brojem 30. popisana je 1850/51. godine porodica umrlog Omera, odnosno njegovog sina, Bećira, rođenog 1818. godine (**tabela 1**). Bećir je prosječnog rasta, te žutih brkova. Sa Bećirom je živio njegov sin, Jusuf, rođen 1849. i bratić mu, Husein, sin Osmanov, rođen 1835. godine.

U gruntovnici²⁹ kotara Srebrenica kao vlasnici nekih parcela navode se imena Huseina Ćatića, sina umrlog Osmana i Bećira Ćatića, umrlog Omera. Godine 1896. Bećir svoju zemlju poklanja sinovima Salihu-Salko i Osmanu tako da nemamo više informacija, na osnovu grunta, vezane za Bećira. Vjerovatno je umro do 1900. godine, što je poprilično dug životni vijek za to vrijeme (prosjek

²⁷ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1., uložak br. 14.

²⁸ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 3., ulošci 101 i 102.

²⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1., uložak 10.

života oko 45 godina). Bećirov sin, Osman, umire oko 1906. godine, a Salko oko 1931. godine. Jusuf, sin Bećirov, koji je naveden u popisu 1850. godine, vjerovatno je umro mlad, jer se u gruntu ne navode njegovi potomci. Salko je, sa Hanom Osmanović (Muminović) iz Miholjevina, imao troje žive ženske djece, rođene između 1875. i 1895. godine: Đulija, udata za Ibiša Salkića iz Osmača, Ajkuna, udata za Adema Omića iz Potočara i Pemba, udata za Hakiju Bektića iz Karačića. Salkin mlađi brat, Osman (oženjen Mejrom Krdžić iz Osmača), imao je petero žive djece; malodobnog sina, Mehmeda, koji je umro oko 1909. godine i četiri kćeri: Rahima, zvana Kokana, Alija (udata za Ramu Tabakovića u Skenderoviće), Derviša (udata za Hakiju Osmanovića iz Pribidola) i Hašija³⁰ (udata za Himzu Mašića iz Osmača).

Bećirov bratić, Husein (oženjen Fatimom Krdžić iz Osmača) umro je, najvjerovatnije, tokom Prvog svjetskog rata, ali ga njegovi nasljednici nasljeđuju tek 1920. godine. Iza Bećira ostao je samo jedan živ sin, Ramo (oženjen iz Osatice, Mejrom, ili Ajkom Beganović), koji će ubrzo umrijeti, oko 1924. godine. Pored Rame u gruntu se spominju još dva sina Huseinova, Dedo, umro/stradao tokom Prvog svjetskog rata i Mehan (oženjen iz Osmača Rukijom Jahić i bez poroda), umro oko 1907. godine. Dedo je imao jednog sina, Šemsudin-Šemso, a Ramo je imao sedmero djece; dva sina (Omer i Ahmo), te pet kćeri (Hava, Habiba, Hata, Fatima i Abida).

Ćumurovići

Popisom muških osoba Kaze Srebrenica 1850/51. godine u naselju Osmače popisane su dvije porodice familije Ćumurović sa ukupno 5 osoba. U kući pod rednim brojem 20. popisana je porodica umrlog Osmana, odnosno njegova dva sina, Abdije (rođen 1830. godine, visokog rasta i svijetlih brkova), te malodobnog Omera, rođenog 1837. godine. U kući pod rednim brojem 21. popisana je porodica umrlog Salih, odnosno njegovih sinova. Salihov sin, Mehmed, rođen 1830. godine, bio je visok i crnih brkova, te njegovi bratići, Mustafa, sin Halila, rođen 1815. godine (prosječnog rasta i crnih brkova) i malodobni Salih, sin Hasana, rođen 1836. godine (**tabela 1.**).

U gruntovnici³¹ za k/o Osmače kao nasljednici umrlog Abdulaha (Abdija) navode se imena njegove djece; sina, Osmana (umro oko 1906.) i kćerke, Fatime

---

³⁰ Moguće je da se Hašija udavala i za Himzinog rođaka, Omera Mašića, prvi brak.

³¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1., uložak 31. Napomena: Ćumurovići su imali još zemljišnih parcela, ali zbog ekonomičnosti teksta nismo sve parcele nabrojali, već samo one koje nam ukazuju na povezanost članova ove familije, iz grunta 1894. godine, sa popisom 1850. godine. Ćumurovići su bili treća familija po veličini posjeda na Osmačama, odmah iza Krdžića i Palčevića.

(umrla oko 1902.). Oboje su umrli bez potomaka. Fatima je bila udata za Džanić Mehmeda-Meho iz Sulica. Poslije smrti Fatime naslijeđuju je brat Osman i suprug Meho Džanić. Osmana naslijeđuje bliži rođak, Hasan Ćumurović, sin umrlog Mehmeda.

U gruntovnom ulošku³² broj 32., za k/o Osmače iz 1894. godine, navodi se ime Hasana, sina umrlog Mehmeda. Hasan je imao tri sestre; Đulu, udatu za Mehana Salihovića, zvanog Kamenica, iz Klotijevca, Havu, udatu za Ibrahima Hidića iz Osmača i Ajku, udata za Jahju-Jašar Torlakovića iz Osmača. Hasan je umro tokom Prvog svjetskog rata, a godine 1920. podijeljena je njegova nepokretna imovina između njegovih nasljednika. Hisetari su, pored već pomenutih sestara, još i supruga Derviša Mandžić, te kćeri: Hanifa (udata za Muju Sejdinovića iz Prohića), Hana (udata za Muju Mujića iz Prohića) i Mušva (udata za Smaju Hasanovića iz Rađenovića). Takođe, u gruntovnici se navodi da su Hasanove kćeri živjele u Prohićima.

U gruntovnom ulošku³³ broj 98., za k/o Osmače iz 1894. godine, pored članova familije Burić, navode se i članovi familije Ćumurović. Pored već spomenutih Abdulahovih i Mehmedovih potomaka spominje se i Salih, sin umrlog Hasana, iz kuće broj 21., popisa 1850. godine. Ubrzo nakon upisa u gruntovne knjige Salih je umro, a 1895. godine naslijeđuju ga njegova hudovica, Hava, zvana Keva Sulejmanović, te sin Osman i kćerke: Aiša-Havuša i Mejra. Osman je bio oženjen Hadžirom Mehmedović iz Ljeskovika sa kojom je imao četvero djece: Saliha, Havu, Begiju i Merku. Salihove kćeri bile su udate na Osmače (Aiša, za Begu Hukića), odnosno Balažijeviče (Mejra, za Mešana Halilovića). U drugoj polovini 20. vijeka nije bilo živih, direktnih, potomaka iz familije Ćumurović u naselju Osmače.

Delići

Upoređujući popis osoba muškog spola iz 1850/51. godine te iz gruntovnih knjiga za k/o Osmače u Kotaru Srebrenica iz 1894. godine, uspjeli smo povezati dvije porodice koje su živjele u kućama pod rednim brojevima 1. i 2., sa kasnijim Delićima³⁴. U kući pod rednim brojem 1. živjela je porodica Mešana, sina umrlog Mehmeda, a u kući pod rednim brojem 2. živjela je porodica Omera, sina umrlog Mehmeda (**tabela 1.**). Dakle, u kući broj 1. popisani su sljedeći članovi (muškarci): Mešan, sin Mehmedov, rođen 1790. godine, visokog rasta i sijede brade, zatim njegov sin Mehmed, rođen 1815. godine, takođe, visokog

³² Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

³³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

³⁴ Delić, od turske imenice, *deli*, koja ima značenje: jak, silan, žestok, silovit, itd., te sufiksa *ović*. Vidi: Smailović, 1990., str. 190.

rasta i crnih brkova, pa sin Mustafa, rođen 1830. godine, visokog rasta, te Mešanovi unuci, sinovi najstarijeg sina Mehmeda; Šečo, rođen 1838. i Hasan, rođen 1848. godine. U kući broj 2. popisane su sljedeće osobe: Omer, sin Mehmedov, rođen 1805. godine (prosječne visine i smeđih brkova), te njegovi sinovi; Osman, rođen 1825. godine (prosječne visine i svijetlih brkova), Ibiš, rođen 1829. godine (prosječne visine i svijetlih brkova), Hasan, rođen 1833. godine i Salih, rođen 1835. godine, kao i Omerov unuk, Husein (sin Osmanov), rođen 1847. godine (vidi tabelu 1.).

U gruntovnom ulošku³⁵ broj 26., za k/o Osmače iz 1894. godine upisano je ime Mustafe Delića, sina umrlog Osmana. Mustafa je rođen poslije popisa muškinja 1850/51. godine, a imao je još dvojicu mlađe braće; Hasana i Ibrahima. U gruntu nema podataka za Huseina, starijeg brata Mustafinog, koji je popisao 1851. godine. Mustafa je umro oko 1909. godine, a iza njega je ostalo osmero žive djece, rođena između 1875. i 1895. godine; tri sina i pet kćeri, te supruga Ajka Osmanović, zvana Avdagić. Djeca Mustafina su: Mehmed, Osman, Abdulah, Habiba, Hanifa, Hava, Fatima i Nura. Prema raspoloživim podacima od sinova Mustafe samo je Osman imao potomstvo; bio oženjen Hanom Mujić (Mešić) iz Skenderovića i živo je na ženovini. Sve Mustafine kćeri su bile udate; Hanifa za Alagu Mandžića iz Gladovića, Hava za Mehmeda (Mešu) Mujića u Sase, Nura za Ibrahima Tabakovića iz Osmača, Habiba za Hasiba Mušanovića iz Voljavice i Fatima za Ahmeta Hukića iz Osmača.

U gruntovnom ulošku³⁶ broj 48., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena Hasana³⁷ Delića, sina umrlog Osmana, te Atifa, sina umrlog Ibrahima. Atif³⁸ je bratić Hasanov i Mustafin. Pored Delića upisana je i Šemsa-Šema Kandžetović iz Sulica, hudovica umrlog Ibrahima, koja se preudala za Bećira Meholfića (Mehanović) iz Osatice. Hasan Delić je umro oko 1912. godina, a iza njega je ostalo četvero žive djece, rođena između 1885. i 1895. godine, dva sina i dvije kćerke. Sinovi su Abdulah-Avdo i Ibrahim, a kćeri su Nazifa i Tifa. Prema raspoloživim podacima Abdulah i Ibrahim nisu imali potomstva, a 1920., odnosno 1923. godine naslijeđuju ih članovi uže porodice. Sestre, Nazifa i Tifa, bile su udate na Osmače za Hasanoviće, Mehana i Omera.

U gruntovnom ulošku³⁹ broj 120., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena Saliha i Jusufa, sinova umrlog Ibiša⁴⁰, sa prebivalištem u naselju Dobrak. Jusuf, umro oko 1910. godine, bio je oženjen Nazifom Smajić iz

---

³⁵ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

³⁶ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

³⁷ Bio oženjen Hanifom Beširović iz Osmača.

³⁸ Bio oženjen Tifom Kurtagić iz Srebrenice, gdje je i živo do smrti.

³⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 3.

⁴⁰ Ibiš je sin Omerov, a unuk Mehmedov, kuća br. 2. u popisu 1850/51. godine.

Tokoljaka, a imao je sina Dahmu. Za Saliha, brata mu, nemamo pouzdane informacije.

U gruntovnom ulošku⁴¹ broj 119., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena Šeće, Ahmeta i Ajke, djece Delić Mehmeda (kuća broj 1. u popisu 1850/51. godine). Šećo je bio oženjen Hatidžom-Hatom Mujić (Mešić) iz Skenderovića, a imao je tri sina: Sulju (supruga Šehrija Beširović iz Osmača), Nazifa (supruga Emina Agić iz Osmača) i Jusufa (nema podataka o bračnom statusu), a možda i kćerku Đevu. Ahmet je imao sinove Asima i Huseina. Ajka, sestra Šeće i Ahmeta, bila je udata na Osmače, za Saliha Smajlagića.

Dudići

Popisom muških osoba Kaze Srebrenica iz 1850/51. godine u naselju Osmače popisana je jedna kuća, broj 15., porodice Dudić u kojoj je bilo pet muških osoba. Popisani su potomci umrlog Mustafe Dudića, tri njegova sina i dva unuka od srednjeg sina, Halila. Mustafini sinovi su: Ibiš, prosječnog rasta i crnih brkova, rođen je 1815. godine, zatim Halil, prosječnog rasta i golobrad, rođen je 1823. godine i Mehmed, prosječnog rasta i svijetlih brkova, rođen je 1825. godine. Mustafini unuci, od sina, Halila, su: Mustafa, rođen 1845. i Abdulah-Abdija, rođen 1847. godine (**tabela 1.**). Poslije popisa 1850. godine Halil je dobio još dva sina, Huseina, zvani Huso i Ahmeta⁴².

U gruntovnom ulošku⁴³ broj 45. za k/o Osmače iz 1894. godine upisana su imena Mustafe i Abdulaha Dudića, sinova umrlog Halila. Nekoliko godina poslije upisa u grunt oba brata su umrli, Mustafa 1897. godine, a Abdulah 1900. godine. Mustafu su naslijedila tri sina; Jusuf, Osman i Ibiš, te hudočica Mujčić Fatima, rođena na Osmačama. Ubrzo nakon smrti Mustafe, umire mu i najstariji sin, Jusuf (1899.), bez potomstva, a 1913. godine umire mu i najmlađi sin Ibiš, također bez potomstva. Samo je srednji sin, Osman (supruga Šida Tabaković) imao dvije kćerke, mlađu Đuliju, koja je bila udata u Zapolje, općina Bratunac, za nekog Smajlovića, te stariju, nepoznato ime, koja je bila udata za Kiverić Šerifa u Jagodnju. Abdulah (supruga Aiša Hukić iz Osmača) je imao dvoje djece; sina Ibrahima (supruga Hamša Hukić? Iz Osmača) i kćer Hasibu-Zelena, koja je bila udata za Ramu Smajlovića iz Peći.

U gruntovnom ulošku⁴⁴ broj 67., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena Ahmeta i Huseina Dudića, sinova umrlog Halila. Ahmet je živio do 1900. godine, a Husein do 1935. godine. Iza Huseina (supruga Hanifa-Merka Špijodić)

⁴¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 3.

⁴² Ahmet je šukundjed Alije Suljića, koautora ovog rada.

⁴³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁴⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

ostalo je sedmero žive djece; četiri kćeri (Hašija, Fatima, Hanifa i Derviša) i tri sina (Alija, Ahmet i Abid). Hašija je bila udata za Ibru Muhića u Radovčice, Fatima za Muju Tabakovića iz Osmača, Hanifa za Šabana Memiševića iz Urisića, a Derviša za Aliju Karića iz Velike Daljagošte. Alija je bio oženjen Mejrom Jugović (Krušev Do), Ahmetova supruga je Osmačka, Abida Burić, a Abidova hanuma je Fatima Kandžetović iz Sulica. Ahmet Dudić (supruga Pema⁴⁵ Selimović) je imao petero djece; tri sina i dvije kćeri. Sinovi su: Mehan (supruga Hatidža Ramić iz Poznanovića), Halil (Raza Selimović iz Beširevića) i Šerif; bio oženjen Šidom Mehanović iz Sulica i tamo je živio na ženovini. Kćeri su: Pašija (prvi suprug, Rašid-Rešo Suljić iz Urisića, a drugi suprug, Salih Sinanović, takođe iz Urisića) i Abida-Bida (suprug Omer Avdić iz Osmača). Dakle, svi današnji Dudići koji su porijeklom iz Osmača, uključujući i Suličane, potomci su Halila, sina Mustafe Dudića. Ne raspoložemo informacijama da li su Ibiš i Mehmed, Halilova braća, imali potomke.

Handžići

Popisom muškinja 1850/51. godine u naselju Osmače, kuća pod rednim brojem 31. popisano je 7 članova proširene porodice familije Handžić (**tabela 1.**). Popisani su: Jašar, sin Halila, rođen 1785. godine, osrednjeg rasta i svijetlih brkova, te pet Jašarevih bratića, sinovi umrlog Abdije: Ismail (osrednjeg rasta i crnih brkova, a rođen je 1820. godine), zatim Hasan (rođen 1823., osrednje visine, smeđih brkova), Husein (rođen 1825. godine, osrednje visine, crnih brkova), pa Mustafa (rođen 1830., osrednjeg rasta) i Ibrahim (rođen 1831. godine, osrednjeg rata i svijetlih brkova). Abdija je imao i unuka, Bećira, rođenog 1847. godine, od srednjeg sina, Hasana.

U gruntovnom ulošku⁴⁶ broj 13., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena Šabana, Aiše i Mejre, djece umrlog Halila⁴⁷ Handžića. Šaban, oženjen Muškom Špijodić (Alić) iz Luke, umro oko 1909. godine, a iza njega ostalo je šestoro žive djece; sin Avdo i pet kćeri: Mejra, Hasiba, Mulija, Meva i Umija. Hasiba i Mulija nisu se udavale, a Mejra je bila udata za Hasana Ibiševića iz Osmača, a Meva za Omera Krdžića, takođe iz Osmača. Avdo je bio oženjen

---

⁴⁵ Za Pembu Selimović (u gruntu greškom upisano prezime Rulovac pa ispravljeno na Selimović) nemamo pouzdane informacije. Navodno je iz Krušev Dola i imala je 8 sestara. Neki stariji rođaci kažu da je iz Beširevića i da je iz familije Kalić. Jedna Pembina, bliža rodica, Fatima Sejfić, udala se u Poljice, za Osmana Nuhića, općina Lukavac, poslije Prvog svjetskog rata.

⁴⁶ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁴⁷ Nemamo informacije o Halilu Handžiću, odnosno čije je sin ili unuk, tako da ga nismo mogli, direktno, povezati sa osobama popisanim 1850/51. godine.

Fatimom Mujić (Mešić) iz Skenderovića. Šaban je rođen između 1865. i 1870. godine, a njegove kćerke, između 1890. i 1905. godine.

Hasanovići

Popisom muškinja 1850. godine u naselju Osmaće, kuća pod rednim brojem 25., popisano je 5 članova porodice efendije, Ebu Bekira (Bekir, Bećir), sina umrlog Hasana (**tabela 1.**). Bekir je rođen 1785. godine, a bio je visokog rasta i sijede brade. Imao je dva sina; Hasana, rođenog 1823. godine, koji je bio osrednjeg rasta i žutih brkova, te sina, Junusa⁴⁸, rođenog 1826. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova. Bekir je imao i dva unuka, od najstarijeg sina, Hasana; Huseina, rođenog 1845. godine i Mustafu, rođenog 1846. godine.

U gruntovnom ulošku⁴⁹ broj 17., za k/o Osmaće iz 1894. godine, upisana su imena braće, Mustafe i Huseina Hasanović, sinova umrlog Hasana. Početkom aprila 1919. godine, Husein Hasanović prodaje svoje hise bratiću Zahiru, zvanom Hodžić, sinu Mustafe Hasanovića. Za Huseina Hasanovića, sina umrlog Hasana, nema pouzdanih informacija o bračnom stanju, tj. potomcima, te godini smrti. Na osnovu upisa u gruntu možemo vidjeti da je preživio Prvi svjetski rat. Mlađi Huseinov brat, Mustafa, sin Hasana Hasanovića, ponovo se pominje u gruntovnim knjigama u mjesecu maju, 1922. godine⁵⁰, kada su upisani njegovi nasljednici (hisetari). Najvjerovatnije da Mustafa nije preživio Prvi svjetski rat. Bio je oženjen Mušvom Avdić iz Osmaća, a iza njega je ostalo šestoro žive djece, jedna kćerka i pet sinova. Dakle, sinovi Mustafini su: Bego (oženjen Zadom Delić iz Osmaća), Zahir (oženjen Humom-Mina Osmanović iz Poznanovića), Salih (oženjen Razom Kandžetović iz Sulica), Šaćir (oženjen Aišom Mahmutović iz Abdulića) i Mehmed-Mehan (oženjen Nazifom Delić iz Osmaća). Kći Mustafina, Begija, bila je udata u Pusmulice za Ahmeta Bajraktarevića. Djeca Mustafina rođena su između 1867. i 1885. godine.

Hidići

Uvidom u popis osoba muškog spola 1850/51. godine nije bilo moguće, bez imalo sumnje, utvrditi koje su porodice uzele prezime Hidić tokom formiranja katastarskih i gruntovnih knjiga za područje Kotara Srebrenica, poslije 1884. godine. Upoređivanjem muških osoba popisanih 1850/51. godine

⁴⁸ Junus je otišao na dvor 1848. godine.

⁴⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmaće, Knjiga 1.

⁵⁰ Dokumentat kojim se potvrđuje smrt Mustafe izdat je u septembru, 1920. godine, što je čest slučaj za osobe koje su stradale ili umrle tokom trajanja Prvog svjetskog rata.

sa osobama koje se pominju u gruntovnim knjigama 1894. godine i kasnije, te šturih i nepouzdatih informacija od živih članova familije Hidić, moguće je izdvojiti četiri porodice od kojih, najvjerojatnije, vode porijeklo današnji Hidići iz Osmača. To su porodice koje su živjele u kućama, koje su popisane 1850/51. godine, pod rednim brojevima (**tabela 1.**): 14. (sinovi Mustafe, umrlog Omera), te pod rednim brojevima 39., 40. i 41. (svi potomci umrlog Derviša, što je i najvjerojatnije da su ovo preci današnji Hidića).

U gruntovnom ulošku⁵¹ broj 43., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena braće, Omera i Derviša, sinova umrlog Smajla Hidića. Derviš umire oko 1900. godine (upis u grunt: 28.06.1902.) a naslijeđuje ga brat, Omer. Dakle, iza umrlog Derviša nije ostalo potomstvo, niti imamo informacije da li se, uopće, ženio. Hidić Omer, sin umrlog Smajla, umro je, ili stradao, tokom Prvog svjetskog rata, a u gruntovnim knjigama upisana su njegova djeca, nasljednici (11.02.1918.) sin Smajo i kćerka Hava, zvana Hatka. Omer i Derviš rođeni su početkom 1850.-te godine, poslije osmanskog popisa 1850/51. godine. Omer je bio oženjen Ćumurović Havom, zvana Hafa, iz Osmača. Hava-Hatka umrla je oko 1928. godine, bez potomaka, a naslijedio je brat, Smajo, koji je živio preko 70 godina, odnosno umro je početkom 1950.-te godine. Smajo je bio oženjen Ajkom Palčević iz Beširevića, a iza njega je ostalo četvero žive djece, tri sina i jedna kćerka. Sinovi su: Miralem, Amil i Ćamil, a kći je Džemila, koja je bila udata u Potočare, za Smajić Šabana.

U gruntovnom ulošku⁵² broj 44., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisana su imena braće, Alije i Ibrahima, sinova umrlog Mustafe Hidića. Krajem 1895. godine umire Alija (upis u gruntu: 21.02.1896.) bez potomaka, a naslijeđuje ga brat, Ibrahim, koji umire 1911. godine (upis u grunt: 6.9.1911.). Iza umrlog Ibrahima ostala je hudovica, Hava Ćumurović, Osmačka, te sin Mustafa i kćer Šerifa, koja je bila udata za Jusu Burića iz Osmača. Mustafa umire 1929. godine, bez potomaka, a naslijeđuje ga sestra, Šerifa, udata Burić, koja umire početkom 1960.-te.

Hukići

Godine 1850/51. popisani su muški potomci umrlog Abdije (kuća br. 4.). Abdijin sin Mustafa, rođen 1793. godine, bio je osrednjeg rasta i sijedih brkova, a imao je dva sina: Mumina, rođen 1835. godine, te Sulejmana, rođen 1848. godine. Pored Mustafe, domaćina, u njegovom domaćinstvu živjela su i tri njegova bratića, sinovi umrlog Huseina, te još dva Huseinova unuka, djeca od

---

⁵¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁵² Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

najstarijeg Mustafinog bratića, Huseina. Huseinovi sinovi (Mustafini bratići) su: Husein, rođen 1817. godine, osrednjeg rasta i žutih brkova, zatim Hasan, rođen 1829. godine, osrednjeg rasta i svijetlih brkova, te Agan, kasnije zvani Mandžo, rođen 1836. godine. Huseinovi sinovi (djeca od najstarijeg Mustafinog bratića, Huseina) su: Ibiš, rođen 1837. i Šaban, rođen 1841. godine (tabela 1.; kuća br. 4.).

U gruntovnom ulošku⁵³ broj 28., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisan je vlasnik nekretnine Mumin Hukić, sin umrlog Mustafe iz Osmača. Mumin je živio oko 80 godina, a umro je 1913. godine, a iza njega je ostalo petero žive djece i hudovica Ajka Delić iz Osmača. U gruntovne knjige, 5.6.1913. godine, upisani su Muminovi hisetari; sinovi Huso, Mehan i Rešo, te kćerke Kada i Mejra, kao i hudovica Ajka Delić. Muminova djeca rođena su između 1870. i 1890.-te godine. Sinovi Muminovi umrli su prije Drugog svjetskog rata, a kćerke poslije navedenog rata. Huso i Mehan bili su oženjeni iz Osmača, Timkom Jahić i Muškom Ibišević, a Rešo Javrom Šepurović (Avdić) iz Sulica. Kćerke, Kada i Mejra, bile su udate u Sulice (Nukić), odnosno Skenderoviće (Mujić).

U gruntovnom ulošku⁵⁴ broj 29., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnine braća, Alija i Ibrahim, sinovi umrlog Ibiša, koji su rođeni oko 1860., a umrli (stradali) tokom Prvog svjetskog rata. Alija je bio oženjen Kadom Memić iz Ljeskovika koja je bila u prvom braku Avdić, takođe na Osmačama. Ibrahim je bio oženjen Safijom Beširović iz Osmača. Alija je imao petero žive djece, tri sina i dvije kćeri: Sado, Salih, Juso, Fatima i Zulfa, rođeni između 1880. i 1895. godine. Ibrahim je imao tri kćeri; Mušvu, Hamidu i Begiju.

U gruntovnom ulošku⁵⁵ broj 64., za k/o Osmače iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnine, nasljednici umrlog Agana, zvanog Mandžo, djeca mu Began i Hanifa, te hudovica Emina-Mina Selimović. Began i Hanifa su umrli tokom 30.-tih godina 20. vijeka, a živjeli su oko 70 godina. Began se dvaput ženio, prva žena je Havuša Ćumrović, sa kojom je imao četvero žive djece, tri sina (Ibrahim, Agan i Latif) i jednu kćer, Fatima, a sa drugom ženom, Burić Aišom, nije imao žive djece. Hanifa je bila udata za Mehana Burića iz Osmača.

U gruntovnom ulošku⁵⁶ broj 66. za k/o Osmače iz 1894. godine, upisani su nasljednici umrlog Ibiša Hukića, njegov sin, Ahmet, kćeri Zlata i Hava, te hudovica Emina-Mina Hukić, rođena Hasanović iz Osmača. Ibiš je, pored ovdje naveden djece, imao i dva starija sina, Aliju i Ibrahima. Ibiševa djeca rođena su između 1860. i 1880. godine. Ahmet je bio oženjen Ajkunom Omanović (Osmanović) iz

⁵³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁵⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁵⁵ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

⁵⁶ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

Osmača, Zlatija je bila udata za Sejdu Šabanovića iz Radovčića, a Hava je bila za Omerom Tankovićem iz Male Daljekošte.

U gruntovnom ulošku⁵⁷ broj 65. za k/o Osmače iz 1894. godine, upisan je vlasnik nekretnine pod imenom Salih Hukić, sin umrlog Hasana. Salih je rođen poslije 1851. godine, a umro je 1901. godine, iza sebe ostavivši jednog sina, Alagu, i tri kćeri (Hamšiju, Hanifu i Mušku), te hudovicu Haniju-Hanu Špiodić iz Krušev Dola. Salihova djeca rođena su između 1875. i 1895. godine, a umrla su poslije Drugog svjetskog rata. Alaga je bio oženjen Safijom Beširović iz Osmača, Hanifa je bila za Ibrahimom Burićem, takođe iz Osmača, a Muška za Jusom Čamdžićem iz Karačića. Hamšija, zvana Zelena, bila je udata za Ibrahima Dudića iz Osmača, a poslije njegove smrti tokom Prvog svjetskog rata preudala se za Hamida Malkića iz Poznanovića.

Ibiševići⁵⁸

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, Kaza Srebrenica, u kući pod rednim brojem 26. popisane su sljedeće osobe: Ibiš, sin Latifa, rođen 1815. godine; osrednjeg rasta i žutih brkova, zatim njegova tri sina; Osman, rođen 1841., Mustafa, rođen 1845. i Husein, rođen 1847. godine (**tabela 1.**). Upoređivanjem podataka iz popisa 1850. godine, te gruntovnih knjiga Kotara Srebrenica za katastarsku općinu Osmače iz 1894. godine, došli smo do neupitnih činjenica da su današnji Ibiševići iz Osmača, potomci Ibiša, sina Latifova, odnosno od njegovih sinova, Mustafe (r. 1845.) i Rašida (rođen poslije 1851.).

U gruntovnom ulošku⁵⁹ broj 18. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su sljedeći vlasnici nekretnine: Rašid Ibišević, sin umrlog Ibiša, te malodobni Salih i Gara, djeca umrlog Mustafe Ibiševića, starijeg brata Rašidovog. Inače, Rašida⁶⁰ su ubili srpski teroristi 1919. godine, u narodu poznati kao komite. Iza njega je ostalo dvoje žive djece, sin Hasan, zvani Haso, rođen oko 1885. godine koji je bio oženjen Mejrom Handžić iz Osmača i kćer, Muška, koja je bila udata za Mehmeda-Mehana Hukića iz Osmača. Haso je umro krajem 1945. godine, a Muška sredinom 60.-tih godina 20. stoljeća.

---

⁵⁷ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

⁵⁸ Ibiševići (zvani i Lutfići) i Malagići su jedna loza, prema kazivanju Hadži-Sulje Ibiševića, sina Hasina, rođenog 1937. godine. Navodno su uzeli različita prezimena tokom formiranja katastra i gruntovnih knjiga za vrijeme Austro-ugarske monarhije. Međutim, autori nisu mogli iz osmanskog popisa 1850. godine uočiti zajedničke pretke familija Ibišević i Malagić. Takođe, porijeklo Malagića veže se za naselje Dobrak.

⁵⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁶⁰ Supruga, Fatima Dervišević iz Pribidola.

Mustafin sin, Salih⁶¹, rođen oko 1875. godine, bio je oženjen Bejtom Bilalović-Jašarević koja se poslije Salihove smrti udala u Biljaču, za nekog Salihovića. Iza Saliha ostala je samo kćerka Hajra, rođena poslije 1900. godine, koja je bila udata za Muju Bektića iz Blažijevića. Salihova sestra, Gara, bila je udata za Begu Gušića iz Zalužja.

Jahići⁶²

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, Kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 8. popisani su potomci umrlog Jahije. Sinovi umrlog Jahije su: Osman, rođen 1800. godine, prosječnog rasta i prosijed, te Šećo, rođen 1810. godine, prosječnog rasta i crnih brkova. Osmanova djeca su: Ibrahim, rođen 1836. godine i Salih, rođen 1840. godine. Pored Osmanove djece, u njegovom domaćinstvu živjela su djeca i unuci njegovog umrlog brata, Omera. Sinovi umrlog Omera su: Jahja, rođen 1808. godine, prosječnog rasta i crne brade, te Hasan, rođen 1818. godine, prosječnog rasta i crnih brkova. Omerovi unuci su: Mehmed, sin Jahje, rođen je 1849. godine i Omer, sin Hasana, rođen 1849. godine (**tabela 1.**).

U gruntovnom ulošku⁶³ broj 20. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Omer Jahić, sin umrlog Hasana, kao vlasnik nekretnine. Omer je umro 1906. godine, a njegova djeca upisana su 1907. godine kao njegovi nasljednici. Bio je oženjen Zlatkom Muhić (Pinjić) iz Voljavice. Iza Omera ostalo je sedmero žive djece koja su rođena između 1875. i 1898. godine; pet sinova i dvije kćeri. Sinovi su: Abdija-Avdo, Muharem-Mehmed, Hasan, Salih-Salko i Alija, a kćeri su: Fatima-Timka i Ajka.

U gruntovnom ulošku⁶⁴ broj 21. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici Ibrahim Jahić, sin umrlog Osmana i njegov bratić, malodobni Jusuf, sin umrlog Saliha. Ibrahim umire 1912. godine, a naslijeđuju ga, hudovica Pašija Palalić iz Gladovića, te sin, Salih i kćeri: Hana, udata Pinjić u Voljavicu i Malka,

⁶¹ Saliha djeca naslijeđuju 1923. godine. Međutim, nema ga među Rašidovim nasljednicima 1921. godine, za razliku od njegove sestre, Gare, što je očiti dokaz da je već bio mrtav. Dakle, umro je ili stradao tokom Prvog svjetskog rata.

⁶² Prema kazivanju Eneza Osmanovića (r. 1943.), sina umrlog Alage iz Ljeskovika, čija je nena po ocu, Jahić Ajka, iz Osmača, Jahići su daljim porijeklom iz bratunačkog naselja Biljača, zaselak Prisoje. Navodno su na Osmače došli početkom 19. stoljeća, po nagovoru nekog od zemljoposjednika iz srebreničke familije Selmanagić. Pored ovih Jahića, porijeklom iz Biljače, na Osmačama su živjeli i Jahići čiji je rodonačelik Ramo Mujčić koji je uzeo prezime Jahić, po hudovici Mejri Jahić, rođenoj Burić iz Osmača.

⁶³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁶⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

udato Burić na Osmače. Salihov sin, Jusuf-Juso, Jahić umro je sredinom 50.-tih godina, u dobi od 80 godina i nije se ženio, odnosno nije imao potomaka.

Krdžići⁶⁵

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, Kaze Srebrenica, u kućama pod rednim brojevima 11. i 12. popisani su potomci umrlog Karačić Osmana, odnosno njegova dva sina, Omera⁶⁶ i Halila (**tabela 1**). U kući (domaćinstvu) Karačić Omera bilo je sedam muških članova, a u kući (domaćinstvu) Karačić Halila bila su četiri muška člana.

Omer je rođen 1790. godine, prosječnog rasta i sijedih brkova. Imao je tri sina: Mustafu, rođenog 1818. godine, prosječnog rasta i sijedih brkova, zatim Aliju, rođenog 1823. godine, takođe, prosječnog rasta i sijedih brkova, te Hasana, rođenog 1829. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova. Omer je imao i tri unuka, od najstarijeg sina, Mustafe. Unuci su: Osman, rođen 1840., zatim Šaban, rođen 1847. i Bego, rođen 1849. godine.

Omerov brat, Halil, rođen je 1810. godine, prosječnog rasta i sijedih brkova, a imao je tri sina: Saliha, rođenog 1841., zatim Sulejman, rođen 1845. i Bego, rođen 1849. godine.

U gruntovnom ulošku⁶⁷ broj 33. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Began Krdžić, sin umrlog Halila, kao vlasnik nekretnine. Begana, 1913. godine, naslijeđuje hudovica Javra, rođena Čamdžić, te slaboumni sin, Šaban Krdžić i malodobna kći, Mejra Krdžić.

U gruntovnom ulošku⁶⁸ broj 34. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Osman Krdžić, sin umrlog Mustafe, kao vlasnik nekretnine. Osmana, 1912. godine, naslijeđuje hudovica Rahima, rođena Smajlović, te šestero djece; dva sina i četiri kćeri. Sinovi su: Alaga⁶⁹ (1870?-1940.), koji je bio oženjen Hasibom Beširović iz Osmača i Avdija (1896?-1938.), koji je bio oženjen Hajrijom Karić iz Velike Daljgošte. Kćeri su: Zeka, koja je bila udata za Dedu Burića iz Osmača, zatim Fatima, udata za Šabana Hukića iz Osmača, pa Šahza, udata za Omera Jusića iz Poznanovića i Habiba, nama nepoznatog bračnog stanja.

---

⁶⁵ U popisu muškinja 1850/51. godine piše „Karačić“, što je, ili pogrešna transkripcija prezimena ili je, zaista, tako i bilo prezime današnjih Krdžića.

⁶⁶ Koautor ovog rada, Sead Jahić iz Radovčića, potomak je Krdžić Omera (r. 1790.), po majčinoj liniji, Fatimi Krdžić, kćeri Osmanovoj, unuci Atifovoj, prauunci Mustafinoj, šukununci Alije, sina Omerova.

⁶⁷ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁶⁸ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁶⁹ Alaga je vjerovatno od prve žene, nama nepoznatog imena, kao i brojem djece koju je rodila sa Osmanom Krdžićem.

U gruntovnom ulošku⁷⁰ broj 51. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su braća, Ibrahim i Mustafa, sinovi umrlog Alije, kao vlasnici nekretnine.

Ibrahima naslijeđuju, 1904. godine, hudovica Mejra, rođena Mašić (zvani Rizvani) iz Osmača, te sedmero djece; četiri sina i tri kćeri. Sinovi su: Jusuf-Juso (1880.-1917?) koji je bio oženjen Ajkom Kadrić iz Karačića, zatim Ibrahim-Ibro (1890.-1941.; žrtva terora), oženjen Ajkom Karić iz Velike Daljagošte, pa Abid (1892.-1976.), oženjen Havom Karić iz Velike Daljagošte i malodobni Nazif (1894.-1907?). Kćeri su: Abida-Bida (1885.-1964.) koja je bila udata u Veliku Daljagoštu za Omera Karića, zatim Hanifa (1887.-??) koja je bila udata za Omera Osmanovića iz Poznanovića i Zahida (1901.-1984.) koja je bila udata u Veliku Daljagoštu za Ibrahima Hodžića.

Mustafa (1858?-1910.), sin Alije, unuk Omera i praunuk Osmana Krdžića, imao je osmero žive djece koju je izrodio sa Eminom-Minom Mašić (Rizvani) iz Osmača. Sinovi su: Hasan (1881?-1918?) koji je bio oženjen komšinicom, Šidom Tabaković, zatim Atif (1882?-1955.), oženjen komšinicom, Fatimom Hukić, te Ramo (1884?-1917?), neoženjen i Osman (1887?-1917?), neoženjen. Kćeri su: Fatima (1880?-?) koja je bila udata u Zapolje, za nekog Mustafića, zatim Mejra (1885?-1948.) koja je bila udata za komšiju Osmana Čatića, pa Đulija (1893.-1964.) udata u Poznanoviće za Osmana Osmanovića i Nazifa-Zifa (1895.-1961.) udata, takođe, u Poznanoviće za Ramu Osmanovića.

U gruntovnom ulošku⁷¹ broj 52. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Husein Krdžić, sin umrlog Alije, kao vlasnik nekretnine. U navedenom ulošku nema dodatnih napomena osim upisa vlasništva u korist Huseina. Međutim, iz drugih napomena u gruntovnim knjigama za katastarsku općinu Osmače, Husein se često pominje kao hisetar svojih bližih rođaka. Živio je između 1855. i 1930. godine, a iza njega je ostalo šestero žive djece koju je izrodio sa Havom Ibišević iz Karačića. Sinovi su: Meho (1885.-1957.), koji je bio oženjen Havom Mujčić iz Osmača, zatim Ibiš (1888.-1979.), oženjen Fatimom⁷² Mašić iz Osmača, pa Alija (1891.-1974.) i Mustafa (1898.-1973.), oženjen iz Osmača, Naza Agić (Silistarević). Kćerke su: Zulfa (1900.-1987.) koja je bila udata za komšiju Jusu Hukića i Safija (1902.-1928?) koja je bila udata u Potočare za Vejsila Orića.

⁷⁰ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

⁷¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

⁷² Ubijena 1944. godine na Osmačama.

Lutvići⁷³

U gruntovnom ulošku⁷⁴, broj 19., za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Mustafa Lutfić, sin umrlog Lutfe, kao vlasnik nekretnine. Njega 1898. godine naslijeđuju sin, Salkan i kćerka Fatima, zvana Nuka. Salkan je bio oženjen Fatimom-Timkom Jahić, hudovicom Huse Hukića iz Osmača, a umro je 1944. godine bez potomaka. Fatima je bila udata za Jusufa Salkića iz Osmača.

Malagići⁷⁵

U gruntovnom ulošku⁷⁶ broj 16. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine Malagići i Harbaši. Od Malagića upisana su djeca umrlog Malage; sinovi (Halil, Lutvo i Sulejman), kćeri (Hava i Fatima), te Malagin unuk, Abdulah, sin umrlog Šabana. Od Harbaša upisan je malodobni Adem, sin umrlog Mustafe iz Velike Daljogošte. Malagina djeca rođena su između 1851. i 1865. godine. Od sinova, samo su Šaban i Halil imali potomke, kao i od kćeri; Hava je bila udata za Mehmeda Suljića iz Pusmulića, a Fatima za Mehmeda Vežzovića (Mahmutović) iz Prohića (zaselak Grujčići).

Malagin sin, Halil, imao je troje žive djece, koju je izrodio sa Zelenom Omerović iz Rađenovića; dvije kćeri i jednog sina. Kćeri su: Fatima, udata za Ibrahima Suljanovića iz Osmača i Hana-Hava, udata za Smaila Ibrahimovića (Husikića) iz Prohića. Halilov sin, Ibran, bio je oženjen iz Urisića, Muškom-Humka Suljić. Malagin unuk, Abdulah, imao je četvero žive djece; tri sina i jednu kćer.

---

⁷³ Nemamo pouzdane informacije o porijeklu familije Lutvić iz Osmača. U popisu muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače nema prezimena Lutvić niti osobe sa tim imenom.

⁷⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁷⁵ Uvidom u popis 1850/51. godine, kao i gruntovne knjige Kotara Srebrenica iz 1894. godine, nismo bili u mogućnosti utvrditi da li su Malagići živjeli na Osmačama u vrijeme osmanskog popisa 1850. godine. Prema nepouzdanim informacijama Malagići su porijeklom iz Sandžaka odakle je neki Malaga, ili njegov otac, doselio s porodicom u srebrenički kadiluk početkom 1800.-te godine. Navodno, bila su tri brata od kojih je jedan ostao u naselju Dobrak, drugi odselio na Osmače, a treći u bratunačko naselje, Krasanovići. Prema popisu muškinja 1850/51. godine u naselju Dobrak, kuća br. 13., popisana su dva muška člana, Salih, sin Malage, rođen 1815. godine i njegov sin, Sulejman, rođen 1845. godine (Izvor: BOA NFS_d 05951. Istanbul). Takođe, problem predstavlja i to, kako Malagiće iz Osmača i Dobraka povezati s Ibiševićima iz Osmača, ako je istina da su ista loza.

⁷⁶ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

Mašići⁷⁷

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, Kaza Srebrenica, u kućama pod rednim brojevima: 32., 33. i 34. popisani su članovi familije Mašić. U kućama broj 32. i 33. živjeli su potomci umrlog Derviša, odnosno umrlog Bekira, a bili su bliži rođaci, dok su u kući, broj 34., živjela dva brata, sinovi umrlog Hasana, zvani Mašići-Rizvani.

U domaćinstvu, kuća br. 32., živio je Mustafa, sin Derviša, rođen 1800.-te godine, visok i smeđih brkova, kao i njegova četiri sina: Abdija, rođen 1830. godine, visokog rasta i smeđih brkova, zatim Ramo, rođen 1832., pa Ebu Bekir, rođen 1833. i Salih, rođen 1837. godine.

U domaćinstvu, kuća br. 33., živio je Alija, sin umrlog Bekira, rođen 1823. godine, osrednjeg rasta i crnih brkova, te njegov jednogodišnji sin, Mustafa, rođen 1849. godine

U domaćinstvu, kuća br. 34., živjela su dva brata, sinovi umrlog Hasana; Mahmud, rođen 1828. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova, te njegov mlađi brat, Rizvan, rođen 1835. godine.

U gruntovnom ulošku⁷⁸ broj 2. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine Mašići, zvani Rizvani. Dakle, upisani su: Rizvan, sin umrlog Hasana, zatim njegove bratične, kćeri Mahmutove, Emina i Mejra, udate za Mustafu i Ibrahima Krdžića iz Osmača, kao i Rizvanova snaha, Aiša Avdić, udova iza umrlog Mahmuta Mašića (Rizvani). Rizvan je umro 1898. godine i naslijedili su ga sinovi Ibrahim (supruga Čerima Mandžić iz Zapolja) i Muharem (supruga Hadžira Torlaković iz Osmača), te kći, Hatidža, koja je bila udata za Osmana Dautbašića iz Brezovica. Neki od članova Mašića (Rizvani) živjeli su, pored Osmača, još u naseljima Brezovice i Dimnići.

U gruntovnom ulošku⁷⁹ broj 3. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine Mašići, nasljednici Derviševi⁸⁰, odnosno njegovi sinovi;

⁷⁷ Danas, u vezi međusobnog srodstva Mašića i Mašića, zvanih Rizvani iz Osmača, postoje dvije hipoteze. Jedni tvrde da su u daljem srodstvu da je bilo moguće, međusobno, stupati u bračne odnose, dok drugi tvrde da nisu nikakva familija. Ipak, nije zabilježen slučaj međusobnih bračnih odnosa između ove dvije linije Mašića iz Osmača, osim indirektno, tj. preko potomaka po ženskoj liniji.

⁷⁸ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁷⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁸⁰ Popisom muškinja naselja Osmače 1850/51. godine nema žive osobe sa imenom Derviš Mašić, tako da je, vjerovatno, posrijedi nadimak, ili kasnija promjena imena nekog od sinova Mustafe Mašića. S obzirom da su sinovi Mustafini rođeni između 1830. i 1837. godine, bilo ko od njih mogao je imati nadimak Derviš, ime osobe koja se spominje u gruntovnim knjigama (1894.) za katastarsku općinu Osmače srebreničkog kotara. Uzimajući u obzir kasnija muška imena u familiji Mašić, najvjerovatnije da je najmlađi Mustafin sin, Salih, rođen 1837. godine, Derviš, pomenut u gruntovnim knjigama, ili je to njegov stariji brat, Ebu Bekir, rođen 1833. godine.

Salih i malodobni Osman, hudovica Zelena Mehić, te ostavština iza umrlog Omera, sina umrlog Derviša.

Najstariji Dervišev sin, Omer, umro je neposredno prije upisa u gruntovne knjige, tako da su, kao vlasnici nekretnina, upisana njegova djeca, mati i hudovica, Hatidža Avdić. Omer je rođen početkom 1860.-tih godina, a iza njega je ostalo četvero žive djece, dva sina i dvije kćeri. Sinovi su: Dedo (1881?-1945.; žrtva terora) koji je bio oženjen Đevom Delić iz Osmača i Alija (1892.-?) koji je poslije Prvog svjetskog rata otišao u okolinu Maglaja, tako da nemamo nikakvih informacija o njemu. Najstarija Omerova kći, Hanifa-Hana (1888.-1966.) bila je udata u Poznanoviće, za Jusu Malkića, a mlađa, Fatima (1890.-1944.; žrtva terora), bila je udata za Ibiša Krdžića na Osmače. Alija Mašić, sin umrlog Omera, prodao je svoju zemlju (hise) svome bratu, Dedi, 1921. godine.

Dervišev srednji sin, Salih (1870?-1946.), zvani Salko, dvaput se ženio; prva žena Seida (Sejda) Mehić iz Gladovića sa kojom je imao kćerku Abidu (1895?-1975.) koja je bila udata za Omera Pejmanovića iz Sulica, te druga žena, snaha mu, Hanifa Sulejmanović, inače, hudovica od Saljihovog mlađeg brata, Osmana Mašića. Sa Hanifom, Salih je izrodio dvoje djece; sina Saliha (1918-1943; žrtva terora) i kćer Havu (1926.-1986.).

Dervišev mlađi sin, Osman (1875?-1916.; poginuo kao austro-ugarski vojnik u Klotijevcu), bio je oženjen Hanifom Sulejmanović iz Klotijevca, sa kojom je izrodio četvero djece; tri sina i jednu kćer. Osmanovi sinovi su: Mustafa-Mujo (1902.-1972.), bio oženjen Eminom Zukanović iz Beširevića, Jusuf-Juso (1904.-1980.), bio oženjen Mušvom Salihović iz Tokoljaka, Himzo (1905.-1968.), bio oženjen Eminom Aljić iz Pribidola, te kći, Zahida⁸¹ (1909.-1966.), bila udata za Jusu Suljića iz Urisića.

U gruntovnom ulošku⁸² broj 4. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine trojica braće, sinovi umrlog Alije Mašića: Mustafa (1849.-1906.), Šaban (1852.-1915?) i Hamid (1854.-1899.). Prema raspoloživim informacijama, te podacima iz grunta, niti jedan od trojice braće nije imao živih potomaka. Posljednji preživjelih od braće, Šaban, svoje hise, te hise naslijeđeno od umrle braće, prodao je 1907. godine rođaku, Osmanu Mašiću, sinu umrlog Derviša.

---

⁸¹ Zahida Mašić, kći Osmana i Hanife Sulejmanović, nena je, po ocu, Alije Suljića, autora ovog rada. Poslije smrti prvog muža, Juse Suljića, 1945. godine, Zahida se ponovo udala za Avdu Ibiševića, okolina Višegrada, sa kojim je imala jedno živo muško dijete, Hamed Ibišević.

⁸² Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

Mavrakići⁸³ (Mavrakovići)

U gruntovnom ulošku⁸⁴ broj 7. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine Mavrakići; tri sina umrlog Mustafe i jedan sin umrlog Huseina. Sinovi Mustafini, koji su rođeni između 1852. i 1862. godine, bili su: Mustafa, Hasan i Salih, zvani Bako. Huseinov sin je Malik, zvani Mali, a umro je 1896. godine, i naslijedio ga je sin Salih⁸⁵ koji je svoje hise 1908. godine prodao braći, Ibišu i Jusufu Salkić, sinovima umrlog Hasana, a zatim se preselio u Veliku Daljogoštu.

Mustafin sin, Hasan, umro je 1908. godine, a naslijeđuju ga braća, Mustafa i slaboumni Salih, zvani Bako, te hudovica, Hadžira Alić. Dakle, Hasan nije imao živih potomaka poslije 1908. godine. Nepunu godinu nakon smrti Hasana, umire i njegov brat, Salih, zvani Bako, kojeg naslijeđuje najstariji brat, Mustafa⁸⁶ koji prodaje svoje hise trojici braće Salkića, sinovima Hasanovim; Ibišu, Jusufu i Rami. Takođe, i Hasanova hudovica, Hadžira Alić, 1913. godine, prodaje svoje hise dvojici braće Salkića, Rami i Jusufu-Jusi.

Mujčići⁸⁷

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 3. popisano je 5 osoba, članova porodičnog domaćinstva Hasana, sina umrlog Mustafe. Hasan je rođen 1797. godine, a bio je prosječnog rasta i žutih brkova. S Hasanom su živjela i tri njegova sina: Osman, rođen 1826. godine, takođe prosječnog rasta i svijetlih brkova, zatim Mustafa, rođen 1833. i Ibrahim, rođen 1837. godine. Pored sinova, Hasan je imao i unuka, Ahmeda, od najstarijeg sina, Osmana, rođenog 1847. godine (**tabela 1.**).

⁸³ Nemamo informacije o daljem porijeklu Mavrakića, a nije bilo ni moguće osobe koje se spominju u gruntu 1894. godine povezati sa popisom muških osoba naselja Osmače 1850/51. godine. Takođe, današnji zaselak, Pažarić Han, nazivao se prije i Mavrakin Han, što bi moglo ukazivati da se neko od članova familije Mavrakić bavio uslužnim djelatnostima tokom osmanske vlasti, a možda i kasnije.

⁸⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁸⁵ Mavrakić Salih oženio se Čivić Malom iz Žabokvice i sa njom imao sina Avdu koji se dva puta ženio; Sahadžić Salihom iz Sulica sa kojom je imao kćerku Rukiju, udata za Nijaza Isenija, općina Bujanovac, te Hasibu Fržina iz Radovčića, sa kojom je imao dvoje djece. Nije bilo potomaka familije Mavraković na području općine Srebrenica 1991. godine.

⁸⁶ Preselio se u Brezovice ili Zapolje. Nemamo podatke da li je imao potomke. Iz grunta se to ne vidi.

⁸⁷ Popisom muških osoba naselja Osmače 1850/51. godine nije bilo porodičnog imena, odnosno prezimena kod članova porodičnog domaćinstva Hasana, sina umrlog Mustafe. Prezime Mujčić patronimskog je porijekla i izvedeno je iz imena Mustafa, odnosno hipokoristika Mujo, dodavanjem sufiksa *čić*.

U gruntovnom ulošku⁸⁸ broj 24. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su kao vlasnici nekretnine trojica braće Mujčića: Ahmed, Muharem i Alija, sinovi umrlog Osmana. Nekoliko godina nakon upisa u gruntovne knjige, 1897. godine, umire Ahmed, sin Osmanov, a naslijeđuju ga hudovica, Husnija-Husa⁸⁹, rođena Poračanin, iz Prohića, zatim braća, Muharem, Alija, Ramo i sestra Fatima, udata za Dudić Mustafu iz Osmača. Dakle, iza Ahmeda nije ostalo živih potomaka.

U gruntovnom ulošku⁹⁰ broj 27. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Mustafa Mujčić, sin umrlog Hasana, kao vlasnik nekretnine. Mustafa umire 1898. godine, a naslijeđuju ga sinovi⁹¹: Salih, Mehmed i Mahmut, te hudovica, Havka Mehanović iz Karačića.

U gruntovnom ulošku⁹² broj 63. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Ibrahim Mujčić, sin umrlog Hasana, kao vlasnik nekretnine, a 1903. godine naslijeđuje ga malodobni sin, Mehmed.

Omanovići (Osmanovići)

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 16. popisane su tri osobe porodice Omanović; Ibrahim, sin umrlog Omana, rođen 1790. godine, visokog rasta i prosijed, te njegova dva sina: Mustafa, rođen 1823. godine, prosječnog rasta i crnih brkova i Veiz, rođen 1832. godine (**tabela 1.**).

U gruntovnom ulošku⁹³ broj 37. za k/o Osmače iz 1894. godine upisana su tri brata; Ibrahim, Salih i Hasan, sinovi umrlog Vejsila (Veiza) Omanovića, kao vlasnici nekretnine. Najmlađi od trojice braće, Hasan, umire 1902. godine, a naslijeđuju ga već spomenuta braća, zatim sestre, Ajkuna i Fatima, te majka, Gara Mandžić, hudovica iza Vejsila Omanovića. Od Vejsilovih sinova samo je Ibrahim imao potomstvo, odnosno jednu kćerku, Fatimu, koja se udavala dva puta, za Mustafu Agića (Silistatevića) i Ibru Mehanovića, oba iz Osmača.

U gruntovnom ulošku⁹⁴ broj 53. za k/o Osmače iz 1894. godine upisana su djeca umrlog Mustafe Omanovića, kao vlasnici nekretnine; sin Mušan i kćerka Kada - koja umire 1908. godine, bez potomaka, a naslijeđuje je brat Mušan. U

---

⁸⁸ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁸⁹ Husnija Poračanin, zvana Husa, iz Prohića, hudovica Ahmeda Mujčića, umrla je nepunu godinu dana iza supruga, odnosno 1898. Nju naslijeđuje kćerka iz prethodnog braka, Ajkuna Suljić, udata Dervišević iz Rađenovića, zatim braća, Mehmed i Mustafa Poračanin, te sestre, Čava i Emina, koje su bile udate za dva brata, Smajlovića, iz Ljeskovika.

⁹⁰ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁹¹ Mustafa je imao i sina Mašu koji je živio u Uriscima, na ženovini, Ajke Memišević, te nije upisan kao Mustafin nasljednik u gruntu katastarske općine Osmače.

⁹² Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

⁹³ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁹⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 2.

septembru 1918. godine Mušana naslijeđuju supruga, Mejra Handžić, zatim kćerke Fatima⁹⁵ i Hatidža, te amidžić Ibrahim, sin Vejsila.

Palčevići⁹⁶

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 22. popisane su tri osobe familije Palčević; Mustafa, sin umrlog Hasana, rođen 1817. godine, prosječnog rasta i žutih brkova, te njegova dva sina: Bego, rođen 1838. godine i Mustafa, rođen 1845. godine (**tabela 1.**).

U gruntovnom ulošku⁹⁷ broj 40. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Mustafa Palučević, sin umrlog Mustafe, kao vlasnik nekretnine. Nakon smrti Mustafe, vjerovatno tokom Prvog svjetskog rata, naslijeđuju ga 1919. godine sinovi: Hasan, Abdija i malodobni Alija, te kći, Fatima⁹⁸, udata za Salku Hodžića, Dervinog, iz Trubara, naselje Radovčići.

Salkići

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 42. popisano je pet osoba, bez porodičnog prezimena. Dakle, popisano je Salih, sin umrlog Hasana, rođen 1815. godine, prosječne visine i žutih brkova, te njegova četiri sina: Mustafa, rođen 1842. godine, zatim Omer, rođen 1843., pa Hasan, rođen 1845. i Šaban, rođen 1849. godine (**tabela 1.**). Upoređivanjem popisa 1850/51. godine s podacima iz gruntovnih knjiga zaključili smo da su ovo preci Salkića koji su živjeli na Osmačama do 1993. godine.

U gruntovnom ulošku⁹⁹ broj 8. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su vlasnici nekretnina familije Salkić; troje djece umrlog Saliha i dvoje djece umrlog Mustafe. Salihova djeca su: Hasan, Omer i Hanifa, koja nije imala potomaka, kao ni brat joj Omer. Mustafina djeca su Hatidža, udata za Mustafu Ibiševića iz Sasa i Mejra, udata za Mustafu Beganovića iz Peći. Nekoliko godina nakon upisa u gruntovne knjige, 1898. godine, umire Omer, sin Salihov, bez potomaka, a naslijeđuju ga brat, Hasan i sestra Hanifa. Već 1901. godine umire Hanifa, a naslijeđuje je brat Hasan, koji će umrijeti godinu dana kasnije, tj. 1902. godine.

⁹⁵ Bila udata u Blažijeviće za Mahu Fejziću.

⁹⁶ Nije bilo muških potomaka familije Palčević na području općine Srebrenica 1991. godine.

⁹⁷ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

⁹⁸ Fatima Palčević umire 1921. godine, bez potomaka, a naslijeđuju je braća, te suprug, Salko Hodžić.

⁹⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

Umrlog Hasana naslijeđuju četiri sina: Salih, Jusuf, Ramo i Ibiš. U istoj godini umrli su Omer, sin Salihov i Hatidža, kći Mustafina. Nju naslijeđuju: suprug, Mustafa Ibišević i malodobna kći, Fatima, iz Sasa, zatim majka, Rukija Džananović, preudato Beganović u Peći, kao i sestra, Mejra, udato Beganović, takođe, Peći.

Smajlagići

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 7. popisane su tri osobe bez porodičnog prezimena (**tabela 1.**). U navedenoj kući živjela je porodica Hasana, sina umrlog Ismaila, rođenog 1810. godine, koji je bio prosječnog rasta i žute brade. Hasan je imao dva sina; Saliha, rođenog 1848. godine i Hasana, rođenog 1849. godine.

U gruntovnom ulošku¹⁰⁰ broj 218. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su vlasnici nekretnina dva člana familije Smajlagić; Salih, sin umrlog Hasana i Humija, udata za Hasana Mehanovića iz Jagodnje. Smajlagić Salih, sin Hasanov, umire 1898. godine, a naslijeđuju ga djeca, njih četvero: Murat, Ibrahim, Derviša i Fatima. Sva Salihova djeca, osim Derviše, imali su potomke. Murat je imao dva sina (Bekto i Salih) i tri kćeri (Aza, Zehta i Fatima). Ibrahim je imao dva sina; Mustafu i Avdu, te kćer Fatimu.

Suljanovići

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 38. popisane su tri osobe porodičnog prezimena Suljanović (**tabela 1.**). U navedenoj kući živjela su dva brata, sinovi umrlog Mustafe; Sulejman, rođen 1824. godine, visokog rasta i crnih brkova i njegov stariji brat, Mehmed, rođen 1821. godine, prosječnog rasta i crnih brkova. Pored dvojice braće, bilo je i trogodišnje dijete, Osman, sin od Sulejmana, rođen 1847. godine.

U gruntovnom ulošku¹⁰¹ broj 9. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su vlasnici nekretnina tri člana familije Suljanović; Osman, Fejzo i Selim, sinovi umrlog Sulejmana. Suljanović Fejzo, sin umrlog Sulejmana, umire 1900.-te godine, a naslijeđuju ga djeca; Rašid-Ramo, Mehmed i Rahima, zatim hudovica¹⁰² Hadžira Mehić i mati Muška Brkić. Suljanović Selim, sin umrlog Sulejmana,

---

¹⁰⁰ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 5.

¹⁰¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

¹⁰² Kasnije se pojavljuje ime Hatidže Hasanović, Fejzine hudovice. Možda je, posrijedi, greška.

umire 1906.-te godine, bez potomaka, a naslijeđuju ga stariji brat, Osman i Hasiba¹⁰³ Suljanović, hudovica iza Saliha Ćumurovića. Suljanović Osman, sin umrlog Sulejmana, umire 1911. godine, a naslijeđuju ga djeca: Ibrahim, Šaban i Emina, te unučad, od umrlog sina Rame, Atif i Mejra.

U gruntovnom ulošku¹⁰⁴ broj 219. za k/o Osmače iz 1894. godine upisana je Haska Suljanović, udata za Saliha Ćumurovića iz Osmača, kao vlasnica nekretnine. Navedenu nekretninu, Haska, prodaje sinovima Mujčić Mustafe iz Osmača; Salihu, Mehanu i Mahmutu.

Sumovići¹⁰⁵

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 10. popisane su tri osobe porodičnog prezimena Sumović (**tabela 1.**). U navedenoj kući živio je Omer, sin Mustafin, rođen 1807. godine, prosječnog rasta i sijedih brkova, te Omerova dva sina; Mustafa, rođen 1844. godine i Halil, rođen 1850. godine.

Šabanovići¹⁰⁶

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kućama pod rednim brojevima 35. i 36. popisani su članovima familije Šabanović, odnosno sinovi umrlog Omera (**tabela 1.**).

U kući broj 35. živjela su dva brata, sinovi Omerovi; Ibrahim, rođen 1820. godine, prosječnog rasta i žutih brkova i Osman, rođen 1830. godine, prosječnog rasta, te Salih, sin Ibrahimov, rođen 1849. godine.

U kući broj 36. živjela su preostala braća, sinovi Omerovi; Mehmed, rođen 1828. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova, Mustafa, rođen 1827. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova, te Husein, rođen 1837. godine.

¹⁰³ U gruntu i Haska ili Hasija Suljanović, udata za Saliha Ćumurovića iz Osmača. Nije nam jasan rodbinski odnos između Haske i Sulejmanovih sinova. Ili im je tetka ili amidžična.

¹⁰⁴ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 5.

¹⁰⁵ Nemamo nikakvih informacija šta se zbilo s članovima ove porodice poslije 1851. godine; da li su odselili, izumrli ili promijenili prezime.

¹⁰⁶ Nismo uspjeli doći do pouzdanih informacija o familiji Šabanović poslije 1851. godine. Međutim, upoređivanjem imena pojedinih članova familije Šabanović, sa imenima članova familije Tabaković, koja se spominju u gruntu 1894. godine, mišljenja smo da bi današnji Tabakovići mogli biti potomci Šabanovića iz vremena osmanskog popisa muškinja 1850/51. godine.

Tabakovići¹⁰⁷

U gruntovnom ulošku¹⁰⁸ broj 5. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je mladobni Ibrahim Tabaković, sin umrlog Ibrahima. Umro je tokom Drugog svjetskog rata, a njegovi nasljednici uvedeni su u gruntovne knjige tek 1961. godine. Iza umrlog Ibrahima ostalo je šestero žive djece, koju je izrodio sa Nurom Delić iz Osmača; četiri kćeri i dva sina. Kćeri su: Muška, Hana, Fata, koje su bile udate u Urisiće, te Ajka koja je bila udata u naselje Tokoljak. Sinovi su Abdulah i Asim.

U gruntovnom ulošku¹⁰⁹ broj 6. za k/o Osmače iz 1894. godine upisani su nasljednici Mehmeda Tabakovića, devetero njegove djece i hudovica Hodžić Đulsa. Sinovi su: Salih, Omer, Rašid, Alaga, Mustafa-Mujo, Husein i Ibrahim, a kćeri su Fatima i Šida.

U gruntovnom ulošku¹¹⁰ broj 39. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Osman Tabaković, sin umrlog Omera, kao vlasnik nekretnina. Osman umire 1910. godine, a naslijeđuju ga sinovi: Ibrahim, Bego i Hasan, te kćeri Emka i Mejra, kao i hudovica Zada Dedić. Ibrahim i Hasan Tabaković, najvjerovatnije da nisu imali potomaka.

Torlakovići

Popisom muških osoba 1850/51. godine u naselju Osmače, kaze Srebrenica, u kući pod rednim brojem 17. popisana su četiri člana bezimene porodice Alije, sina umrlog Omera (**tabela 1.**). Alija je rođen 1803. godine, visok i crnih brkova, a imao je tri sina: Salih, rođen 1832. godine, visok i po zanimanju vojnik, Jašar, kasnije Jahija, rođen 1835. godine, te Omer, rođen 1842. godine.

U gruntovnom ulošku¹¹¹ broj 35. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Jahija Torlaković, sin umrlog Alije, kao vlasnik nekretnina. Jahija umire 1908. godine, a naslijeđuju ga desetero djece, osam sinova i dvije kćeri, iz dva braka i hudovica Ajka Ćumurović iz Osmača. Sinovi su: Šaban, Ibrahim, Husein, Alija, Mehmed, Abdija-Avdo, Adem i Fazlija, a kćeri su Mejra i Hašija. Većina djece Jahije Torlakovića stradala je tokom Prvog i Drugog svjetskog rata, a polovina njih nije imala potomstvo.

---

¹⁰⁷ U popisu osoba muškog spola 1850/51. godine nema porodica sa prezimenom Tabaković. Možda se tada prezivali Šabanović.

¹⁰⁸ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

¹⁰⁹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

¹¹⁰ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

¹¹¹ Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

U gruntovnom ulošku¹¹² broj 36. za k/o Osmače iz 1894. godine upisan je Omer Torlaković, sin umrlog Alije, kao vlasnik nekretnina. Omer umire 1902. godine, a naslijeđuju ga šestero djece iz dva braka, te hudovica Zada Zilić iz Klotijevca. Djeca Omerova su: Mujo, Salko i Osman, te kćeri: Hadžira, Raza i Hana.

ZAKLJUČAK

Iz prethodnih razmatranja možemo vidjeti da su savremene osmačanske familije, uglavnom, formirane tokom 19. vijeka, a da porodičnu osnovu čine osobe muškog spola koje su popisane 1850/51. godine. Tokom istraživanja familija naselja Osmače prikupljeno je dosta korisnih podataka i informacija, ali nije sve prezentovano u ovom radu kako isti ne bi bio preopterećen. Također, nije istraživano daljnje porijeklo osmačanskih familija, osim u rijetkim prilikama, jer većina današnjih Osmačana tvrdi da su im preci protjerani iz okoline Užica, tokom 18. i 19. stoljeća.

Kako su istraživanja utemeljena na zvaničnim službenim dokumentima, popisima stanovništva, gruntovnim knjigama, itd., time su minimalno korištene usmene informacije osoba koje su porijeklom iz Osmača, ili sa njima u rodbinsko-tazbinskoj vezi, kako bi se izbjegao uticaj nedovoljno pouzdanih narodnih priča i kazivanja.

Ova istraživanja treba dodatno proširiti i dopuniti podacima iz osmanskog perioda, posebno katastrom za kazu Srebrenica iz 1870. godine, kao i podacima iz vremena austrougarske vlasti u Bosni i Hercegovini. Pogotovo što je ostalo više od 10 porodica sa preko 30 osoba muškog spola, navedenih u popisu 1850/51. godine, koje nije bilo moguće identificirati i uporediti (izjednačiti) sa osmačanskim familijama i porodicama koje se spominju krajem 19. stoljeća, odnosno u gruntovnim knjigama Kotara Srebrenica. Iako nije bio cilj da se uradi popis svih familija i osoba koje se spominju u gruntovnim knjigama 1894. godine, ipak je to u većini slučajeva urađeno kako bi se budućim istraživačima rodoslova na području općine Srebrenica olakšala istraživanja. Baza osoba koja je formirana tokom istraživanja osmačanskih familija 19. stoljeća, sadrži preko 550 osoba koje su rođene između 1777. i 1899. godine, što čini dobru osnovu da se istraživanja antropogeografskog razvoja osmačanskih porodica i familija proširi i na 20. stoljeće.

---

¹¹² Gruntovnica kotara Srebrenica 1894., K/O Osmače, Knjiga 1.

LITERATURA

1. BOA NFS_d 05951. Istanbul. str. 533.
2. FAO projekat: «Inventar stanja zemljišnih resursa u Bosni i Hercegovini u poslijeratnom periodu» Opština Srebrenica [podaci na CD-u].
3. Dva prva popisa Zvorničkog sandžaka (iz 1519. i 1533. godine). Građa, knjiga XXVI. Odjeljenje društvenih nauka. ANUBiH, Sarajevo, 1986., str. 38, 143 i 183.
4. Glavni pregled političkog razdielenja BiH 1879., Sarajevo, 1879., str. 95.
5. Gruntovne knjige Kotara Srebrenica 1894. godine, katastarska općina Osmače, knjige I-VII, ulošci 1-400. Gruntovnica suda, Srebrenica.
6. Štatistika mjesta i žiteljstva Bosne i Hercegovine po popisu naroda od 1. maja 1885., Sarajevo 1886.
7. Glavni rezultati popisa žiteljstva u Bosni i Hercegovini od 22. aprila 1895., Sarajevo, 1896.
8. Suljić Alija, Suljić Edina (2019.) "Bošnjačke familije općine Srebrenica: antropogeografska istraživanja", (I dio), u: E. Mutapčić (ur.) Baština Sjeveroistočne Bosne. Broj 11. Tuzla: JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, str. 51-76.
9. Šimunović, Petar (2009.) Uvod u hrvatsko imenoslovlje, Golden Marketing-Tehnička knjiga, Zagreb.

Alija SULJIC

Sead JAHIC

Muhamed AVDIC

BOSNIAKS FAMILIES IN OSMACE SETTLEMENT IN THE SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY

Apstract: *The process of forming Bosniak families in the settlement of Osmace, which began during the 18th century, ended mainly at the end of the 19th century. However, this process could only be explored in the second half of the 19th century, based on the Ottoman census of the male population of Srebrenica District 1850/51., as well as on the basis of land books (land-registry) of the Srebrenica District from 1894. Using these sources, 30 families who lived in the settlement of Osmace, Srebrenica District, until the end of the 19th century were singled out, and most of them lived in Osmace until the 1993 war. Some of them, such as the Mavrakovici, moved out of Osmace before the First World War, and some changed their family name, ie. surname, such as Silistarevic in Agic, and Omanovic in Osmanovic.*

Keywords: *Bosniak families; family; households; Osmace settlement; kaza (county in Ottoman Empire); Srebrenica; kotar (county in Habsburg Monarchy); Ottoman Census; land-registry.*